Yavuz BAHADIROĞLU Gemide İsyan

DÜĞÜN

Gökyüzünde kara, kapkara bulutlar yığılmıştı. Akşamın alacası gittikçe koyulaşıyordu. Nicedir rahvan adım giden orta yaşlı adam atını tepikledi:

"Hızlanmah" diye söylendi, "yağmur bastırmadan ulaşmalı Çimpe Kalesine."

Kale göründüğünde şaşırdı. Bir ışık deryasının içinde yüzüyordu, uzaktan görünüşü gökyüzündeki yıldızlar kadar şendi.

"Tuhaf!" diye gülümsedi. "Geldiğimi haber alıp fener alayı mı düzenlediler? Amma da bol ışık var."

Kara bulutlara doğru baktı:

"Yağmur bastıracağa benzer, biraz daha hızlanmah."

Sözünü bitirmeye kalmadan keskin bir şimşek çaktı. Gök, gürültülü biçimde gürledi ve ardından şapır şapır yağmaya başladı.

"Aklıma gelen başıma gelir" diye hayıflandı orta yaşlı adam, atını tepikledi:

"Hadi aslanım koş! Kaleye kuru varmaktan geçtik, hiç değilse akşam namazını kaçırmayalım."

Zayıf, uzun boyluydu. Sırtında kolsuz deri bir ceket, başında püsküllü bir takke vardı. Akı bol saçları takkesinden dışarı taşmıştı. Yağmur damlaları köse sakalından göğsüne akıyor, serinliğiyle bütün vücudunu ürpertiyordu.

Yorgun olmasına yorgundu. Kemikleri yumuşak bir yatağın hasretiyle sızlıyor, fakat bunu kendi kendine dahi itiraf etmekten korkuyordu.

"Az yol gelmedik, iki gündür at tepiklemedeyiz, benim yerimde kim olsa yorulur. Gerçi yaşlıyız yaşlı olmaya, lâkin işimiz bitik değil. Yiğit Sunguroğlu Beyimizle daha nice kavgalara girer, yiğit Orhan Gazimizin emirlerine daha nice intizar edip serhadlere çıkar, nice kâfir kellesi düşürürüz. Bir yol İbrahim Çan'ı bulup haberi verelim, sonrasına Allah Ke-

rim."

Kale kapısını doludizgin geçti. O kadar hızlı girdi ki, gelene geçene ruhsat sormakla vazifeli nöbetçi bile şaştı bu işe. Börkünü geri itip alnını kaşıyarak:

"Kelle mi götürüyor, yoksa acelesi olan davetlilerden biri midir?" diye söylendi.

Sonra sesinin bütün kuvvetiyle arkasından bağırdı:

"Heey, yavaş olsana biraz, dursana!.."

Orta yaşlı adam söylenerek atını durdurdu.

"Ne var?" diye sordu nöbetçiye, "kendi kalelerimize rahatlıkla giremeyecek miyiz artık, ne iştir?"

Nöbetçi koşaradım yaklaştı. Yine börkünü geri itip alnını kaşıyarak:

"Bağışla" dedi, "düğün münasebetiyle hırlısı, hırsızı kaleye üşüştü de Beyimiz bu tedbiri aldı. Kimin nesi olduğunu, niçin geldiğini söyle, gir şehre."

"Önce sen söyle bakalım. Bu ne kargaşa, bu ne gürültü, bu ne fener alayları? Allah korusun, Çimpe halkı Bizans kefereleri gibi gece boyu eğlenip gündüz akşama kadar uyuma alışkanlığına mı düştü?"

"Allah korusun! Hiç öyle şey olur mu? Beyimizin kızı evleniyor; bu gürültü, kalabalık, bu fener alayları o yüzden."

Orta yaşlı adam bu cevaptan sonra iyice rahatlamıştı, gülümsedi:

"Ben de bir bozukluk oldu sanıp üzülürdüm. Demek, Bey kızının düğünü var?.."

"Var ya... Yeme içme bedava, ama bu gece uyumak istersen başka kapıya! Hâlâ kimin nesi olduğunu söylemedin..."

Gürültücü bir kalabalığın savuşmasını bekledikten sonra cevap verdi:

"Bursa tarafından gelirim. Orada akıncılar akıncısı, yiğitler yiğidi bir Sunguroğlu var. Adını duymuş musun? Ben onun arkadaşıyım. Bir dostumu görmeye geldim, adıma Köse Yusuf derler. Birtamam sülâlemi öğrendiğine göre ruhsat ver de geçeyim."

Nöbetçi birden şaşırmış, eli ayağına dolaşmıştı:

"Sunguroğlu Beyimizi duymamak olur mu?" diye kekeledi, "onun aziz arkadaşı Köse'yi bilmemek mümkün mü? Şeref verdin, buyur gir şehre; ama izin ver, seni Bey konağına götüreyim."

"Sağ ol. Önce bir cami bulup geçmekte olan akşam namazını kılayım, sonra konağa kendim gide-

rim. Hadi Allah'a emanet ol."

Atını sürdü. Bir cami önünde mola verip namazını kıldı.

Artık İbrahim'i bulup Sunguroğlu'nun davetini bildirmesi lâzımdı. Kaybedecek fazla vakit yoktu. Geceyi kalede geçirir, hurdahaş olduğunu sandığı kemiklerini bir güzel dinlendirir, sabah namazından sonra İbrahim'le birlikte yola düşerlerdi.

Foça seferinden bu yana görüşmemişlerdi. Nerede oturduğunu, ne yaptığını bilmiyordu. Ne yaparsa yapsın Sunguroğlu'nun kendisini çağırdığını duyunca mutlaka zıp zıp zıplayacak ve hemen yola çıkmak isteyecektir. Bundan emindi.

Fakat İbrahim'i hiç düşünmediği bir işin içinde buldu. Bey konağının baş köşesine oturmuş, sırmalı kaftanın içinde terliyor, sıkıntıyla boynunu kırıp duruyordu. Köse'yi fark edince bir an şaşırdı, sonra yerinden fırlayarak boynuna atıldı:

"Hoş geldin köselerin padişahı! Sunguroğlu Beyim hani, yoksa düğünüme icabet etmedi mi?"

Köse her şeyi anladı. Bey kızını İbrahim alıyordu. Bu gece de düğün gecesiydi. Canı fena halde sıkıldı. İbrahim'in birkaç kere düğünü tehir ettiğini biliyordu gerçi, buna rağmen bir gün evleneceğini hiç düşünmemişti.

Şimdi ne yapacaktı? "Düğünü boşver İbrahim, gel serhadlere çıkalım, Sunguroğlu öyle istiyor"u nasıl diyecekti?

İbrahim hâlâ fellik fellik bakmıyor, etrafta Sunguroğlu'nu arıyordu. Göremeyince üzgün bir tavırla:

"Gelmedi ha!.. Belki kendisine danışmadan evlenmeme kızdı. Hakkı var, lâkin Köse Ağam öyle kıstım ki, kımıldayacak hâlim kalmadı. Bey de bastırdıkça bastırdı; ya kızıyla evlenmeliymişim yahut kaleden çekip gitmeliymişim. Gırtlağıma çöreklendiler Köse Ağam, beni anlarsan sen anlarsın ancak. Sunguroğlu bile anlamamış baksana..."

Köse sıkıntıyla bakmıyor, meraklı gözlerden kendilerini saklayacak kuytu bir köşe arıyordu. Fakat koca oda ağzına kadar insan doluydu, herkesin başı da merakla kendilerine dönmüştü.

"Gel" diye çekti İbrahim'i, "söyleşelim biraz."

Bahçeye çıktılar. Doludizgin yağan yağmura bir çınarı siper ettiler.

"İbrahim kardaş, üzgünüm, ama davetin bize ulaşmadı."

"Ne!., ulaşmadı mı? Bir mektup yazmış ve konağın en gözü açık hizmetkârlarından Atman ile göndermiştim yahu! Mektubu almadığınızı mı söylüyorsun?"

"Alsak niye almadığımızı söyleyeyim? Hem Sunguroğlu'nu tanırsın. Seni böyle bir gününde yalnız bırakır mıydı?"

"Hayretim o yüzden ya zaten! Böyle bir günde arkadaş dediğin yalnız bırakılır mı?"

Köse yine sıkıntılı sıkıntılı bakındı. Püsküllü takkesini başından alıp bir süre mıncıkladı, bir müddet köse sakalının kıllarını çekiştirdi. Onu çok iyi tanıyan İbrahim:

"Neyin var?" diye sordu, "Dilinin altında bir şeyler sakladığından eminim, hadi söyle..."

"Söyleyeceğim söylemesine de pek kolay olmuyor gördüğün gibi, nereden başlayacağımı bile bilmiyorum."

"Sana yardım edeyim öyleyse! Buraya niçin geldiğini anlatmaktan başla."

Köse kıs kıs güldü:

"Onu anlatırsam geriye bir şey kalmıyor zaten, fakat hiç zamanı değil."

Merak İbrahim'in gözlerini karartıyordu:

"Benimle mi ilgili?"

"Ya..."

"Yoksa Orhan Beyimizden bir nâme mi var?"

"Eh..."

"Ne demek eh?.. Var mı, yok mu?"

"Doğrusunu istersen Orhan Beyimizden yok da Sunguroğlu'dan var. Daha doğrusunu istersen emir Orhan Beyimizin emri de, Sunguroğlu birlikte gitmemizi istiyor. Şu Sen-Jan Şövalyeleri azim kefere-likler eder, gemilerimizi, sahillerimizi, köylerimizi basar, kimsede rahat huzur bırakmazlar."

"Hani şu önce Akka'dan, sonra Kıbrıs'tan kovulan serkeşler mi? Menteşoğullarının elinden Rodos'un bir kısmını alıp yerleşmişler diye duymuştum."

"İyi duymuşsun. Yerleşmesine yerleşmişler, velâ-

kin rahat durdukları yok, etrafı kasıp kavuruyorlar. Casusluk işlerine bulaşıyorlar; bu işlerde hayli usta

oldukları söylenir."
"Yani Osmanoğulları için tehlike teşkil ediyorlar demeye getiriyorsun."
Şimşek gibi çaktı:
"Gayrı durmak abestir. Ata binip düşmeli üzerlerine..."
Elini kılıcının daima asılı bulunduğu yere attı. Bomboştu. Düğün münasebetiyle kılıcını çıkarmıştı. Bu yüzden terzileri bir güzel haşlamıştı. Kılıcını vermemekte direniyor, onlar düğün kılığına münasip düşmeyeceğini öne sürüp ısrar ediyorlardı. Nihayet razı olmuştu. Fakat şimdi çok hayıflanıyordu:
"Allah cezalarını versin" diye hınçlandı, "kılıcımı bile çıkarttırdılar, beni kadına döndürdüler bre!.."
Köse duymazdan geldi İbrahim'i:
"Neyse... Mademki evlenmek üzeresin, mübarek olsun. Ne yapalım? Kısmet bu kadarmış. Biz de başka bir arkadaş bulur, Sen-Jan serkeşlerinin üzerine öyle gideriz. Merak etme, bir hatıra olarak aramızda daima yaşayacaksın..."
"Bir ölünün ardından konuşur gibisin. Bre ihtiyar, görmüyor musun ki dipdiriyim, sapasağlamım."
Köse alaycı bir gülüşle dudaklarını büzdü.
"Görüyorum canım, kızmana lüzum yok. Ama evli bir akıncının ölü bir akıncıdan pek farkı olmadığını sen de bilirsin."
İbrahim kızgınlığın en doruk yerinde kükredi:

"Henüz evlenmediğime göre diri bir akıncı sayılırım hâlâ... Yallah bakalım, ardın sıra gelmeye hazırım."
Sesinde samimiyet köpük köpüktü. Köse Yusuf sakalını avuçladı. İbrahim yamanın da yamanı çıkmıştı. Azıcık coşturmayı düşünürken lâfı fazla kaçırmış, düğünü yarım bırakacak kadar heyecanlandırmıştı.
"Şaka ettim yiğidim" dedi, "Hele düğünü yap, hele Beye damat ol; sonra ne zaman istersen gelir, bize katılırsın. Her işte bir hayır gizli olduğuna göre vardır bu işin de hayırlı bir tarafı, canını sıkma."

"Az evvel böyle konuşmuyordun ama ihtiyar, gayri bunun başkaca çaresi kalmadı, ardın sıra geleceğim dedim. Daha ne beklemektesin?"
"Hiç öyle olur mu? Sunguroğlu düğününü bozduğumu bir duyarsa derimi yüzer, yerden göğe kadar haklı da olur. Bir şakadır ettik, daimî gevezeliğime

ver de üstünde eğleşme, var yavuklunun yanına git, ben de gelip ağız tadıyla nikâhında şahitlik edeyim."

İbrahim zar zor razı oldu. Birlikte konağa girdiler. Herkes hazırlanmış, damadı bekliyordu. Çimpe Beyi:

"Nerede kaldın ayoğul?" diye çıkıştı. "Nicedir beklemekteyiz. Gel şöyle de nikâhını kıyalım."

İbrahim son derece ciddî bir tavırla:

"Biraz baş başa görüşebilir miyiz Beyim?"

Çimpe Beyi şaşırmakla birlikte sordu:

"Nikâhtan evvel mi?"

"Evvel olması münasiptir."

"Peki öyleyse, madem acele ediyorsun, görüşelim."

Misafirlerden izin isteyip dışarı çıktı. İbrahim'i küçük bir odaya soktu. Ellerini göğsünde kavuşturarak:

"Söyle bakalım, acelen neymiş?" dedi.

İbrahim utana sıkıla maksadını açtı. Dinledikçe Çimpe Beyinin kaşları çatılıyor, alnında kırışıklıklar zikzaklanıyordu.

"Beyim, affınıza sığınırım, şu benim yaptığıma kalleşlik derler biliyorum, lâkin Sunguroğlu'nun davetini nasıl geri çevirebilirim? Vatan hizmet beklerken şahsî meselemi nasıl düşünebilirim? Beni anlayacağınızı umuyorum. Emir sizin, kal derseniz kalırım, her arzunuzu can baş üstüne ederim."

Yaşlı Beyin çatık kaşları ağır ağır düzeldi. Birden elini İbrahim'in omuzuna koydu.

"Seni damat seçerken ne kadar isabetli bir karar verdiğimi şimdi daha iyi anlıyorum. Bey damadı senin gibi olmalı, tam senin gibi. Gözünde ne evlilik, ne mal mülk; varsa da vatan, yoksa da vatan."

Kucaklayıp bağrına bastı:

"Yolun açık olsun oğul! Sunguroğlu ile eski hukukumuz vardır. Vakıa bizden çokça gençtir, ama bize serdar olacak tecrübededir. Kendisine selâmlarımı söyle. Haydi uğurola, Allah gazanı mübarek kılsın. Nişanlını merak etme; ben ne yapar eder, onu kandırırım. Biz de eski akıncıyız, akıncının hâlinden akıncı anlar. Lâkin doğru söyle: Bu düşünceyi kafana o köse herif soktu, değil mi?"

"Sadece Sunguroğlu'ndan haber getirdi."

"Biz kendisini düğüne beklerken haberi geldi demek... Gelsin; hoş geldi, safa geldi. Var istirahat et, herhalde şafakla yola düşmek istersin..."

"Ruhsatınız olursa, hemen yola çıkmak isterim."

"Verdim gitti oğul, kızımı da verdim, ruhsatı da verdim."

Elini öpüp yanından ayrıldı. Buldu Köse'yi:

"Yallah atlara, gidiyoruz!.."

"Dur hele" diye güldü Köse, "Ne acelen evlât? Şöyle ağız tadıyla bir düğün çorbası içeceğiz, yumuşak bir döşekte ihtiyar kemiklerimizi dinlendireceğiz. Sabah ola hayrola."

Bu sefer İbrahim kıs kıs gülüyordu:

"Sen öyle zannet! Nerelerden gelip düğünümü bozarsın da, ben şuracıkta rahatını bozmaz mıyım senin? Ya hemen yola çıkıyoruz veya hiçbir zaman çıkmıyoruz; beğen beğendiğini seç."

"Yani ille de ölümlerden ölüm beğenmek zorundayım."

HANDA CURCUNA

Köse'nin keyfi iyiden iyiye kaçmıştı. Bu gece bir güzel dinlendikten sonra yola çıkmayı düşünüyordu. Fakat İbrahim'e de hak veriyordu. Madem düğün bozulmuştu, bir an evvel buradan uzaklaşması lâzımdı. İstemeye istemeye doğruldu:

"İlle gidelim, diyorsan gidilir. Lâkin bu yağmuru ne yapacağız?"

"Ben şeker olmadığım için erimekten korkmam, sen sekersen başının çaresine bak."

"Pekâlâ, pekâlâ, gidiyoruz! Aha kalktım ya işte, yürü bakalım."

Kimseye belli etmemeye çalışarak dışarı süzüldüler. Atlandıkları gibi karanlığın ortasına daldılar.

Yağmur hâlâ doludizgin yağıyor, iki süvari Bursa yolunda at paralıyordu.

Köse'nin devamlı ısrarı geceyarısına doğru İbrahim'i insafa getirdi ve nihayet bir handa dinlenmeyi kabul etti.

İndikleri han köhne görünüşlü bir yapıydı, ama uğrayanı boldu. Kıyafetini değiştirmiş Sen-Jan şövalyelerinden papaz kılıklı Bizans casuslarına kadar hemen her tip insana burada rastlamak mümkündü. Bunu çok iyi bilen Köse, hana girmeden önce İbrahim'in kulağına eğildi.

"Dikkatli olmalıyız" diye fısıldadı, "buraları tekin

değildir."
İbrahim pelerinini çözmekle meşguldü:
"Biz de tekin değiliz! Keşke birileri sataşsa da aylarca pusup oturmanın pasını döksem."
Köse kahkahasını yutmaya çalışarak:
"Bu güvey urbalarıyla da iyi dövüşülür doğrusu, hiç değilse kılıcını yanına almayı unutmadın."
"CJnutsam da olur, birkaç Sen-Jan serkeşini kılıçsız da haklayabilirim."
"Anladım, bu gece bütün öfkenle birtamam deliliğin üstünde. Ama öfkeni benden çek, ben sadece elçiyim, seni yavuklundan ayıran Sunguroğlu'dur. Yüz yüze gelince istediğini söylersin."
"Hadi ordan! Ayrılığa üzülen kim? Benim öfkem Sen-Jan şövalyelerinden kinaye; yersiz yurtsuz oluşlarına bakmadan Osmanoğluna sataşıyorlar. Bir elime geçerlerse..."
"Aman yavaş gel yiğidim, duyan muyan olur da başımız yok yere dara girer. Oysa ihtiyar arkadaşın dövüşmek değil, uyumak istiyor."
Bir köşeye ilişip çorba söylediler.
"Beklediğim düğün çorbası kadar güzel olmaya-

cak" dedi Köse, "Ama ne yapalım? Misafir umduğunu değil, bulduğunu yer."
İbrahim etrafa bakıyor, içeri girdikleri andan itibaren gözlerini üzerlerinden ayırmayan denizci kılığındaki üç kişinin niyetini kestirmeye çalışıyordu. Vardığı netice hiç de iç açıcı değildi. Bir şeyler tasarlar gibiydiler. Arada konuşuyorlar, kısık kahkahalar atıyorlar ve tekrar gözlerini üzerlerine çakıyorlardı.
"Niyetleri iyi görünmüyor" dedi.
"Kimlerin?" diye sordu Köse.
"Şu karşıda oturan denizci kılıklıların... Bir yol başka tarafa baktıkları yok."
"Kınama yiğidim, hiç damat urbalı birinin handa gecelediğini görmemiş olacaklar."
"Alayın sırası değil Köse Ağam, bu herifler gürültü koparmaya niyetli, kendini hazır et."
"Yani maraza çıkacak mı diyorsun?"
"Çıktı bile..."
Üçü birden ayağa kalkmış, gözlerini İbrahim'in üstünde tutarak kahkahalarla gülmeye başlamışlardı. İbrahim diş gıcırdatıyor, Köse onu teskin etmeye çalışıyordu:
"Aldırma civanım, serserilere uyma! Şuracıkta azıcık dinlenip yola düşeceğiz. Sen sen ol, aç karınla dövüşe yeltenme, olmaz mı?"

"Olmaz!.." diyerek kestirdi attı İbrahim. "Belâdır, sakınalım, deriz; lâkin ille de üstümüze gelirler. Bak şu şişkoya, güldüğü yetmez gibi, üstelik parmağıyla

beni işaret ediyor. Bütün hana rezil olmaktansa dövüşürüm daha iyi."

"CJzun etme! Bütün han dediğin biz, onlar, bir de hancı... Kim duyacak, kim bilecek? Otur oturduğun yerde!"

Köse'nin hâlâ alay edip etmediğini anlamak için yüzüne dikkatlice baktı. Haniyse korktuğuna hükmedecekti. Muzip gülüşünü ince dudaklarında gezinir görünce rahatladı. Fırladı kalktı, ellerini beline dayayarak iki adım ileri attı:

"Ne o denizciler, tuhafınıza giden bir şey mi oldu?"

"Sana ne be!" diye aksileşti aşırı şişman olanı.

"Beni işmarlıyorsunuz da beğenip beğenmediğinizi merak ettim, uzunca ölçüp biçtiniz galiba ve ağzınıza lâyık bulmadınız."

üçü birden ağır adımlarla yanaştılar.

"Bulduk bulduk" dedi şişman olanı, "tam bize göresin. Kemerindeki kese de kılığın gibi ise eh, değme keyfimize."

İbrahim'de az önceki sinirlilikten eser kalmamıştı. Keyfince gülüyor, dövüş öncesi daima yaptığı gibi hasımlarıyla alay ediyordu.

"Demek kılığımdan evvel kemerimdeki kese ilginizi celbetti. Eh, madem öyle, sizi kıracak değilim; buyrun, kesem emrinize amadedir. Ne yazık ki bir zahmet ellerinizle alacaksınız."

Kararlı hâli, gergin duruşu ve umursamaz bir tavırla alay edişi, şişman denizciyi tereddüde sevk etmişti. Bizzat gitmek yerine sağında duran kara kuru adama başıyla İbrahim'i gösterdi.

"Git asilzademizin kesesini al bakalım."

O da ürkmüştü, ama emre itaatsizlik edememişti. Korka korka İbrahim'e sokuldu. Her ihtimale karşı gözlerini bir an olsun İbrahim'in gözlerinden ayırmadan ve sağ elini sürekli kılıcında tutarak sol elini beline attı. Atmasıyla kasıklarına yapışan zorlu tekmenin acısını tâ ciğerlerinde duyması bir oldu, kılıcını çekmeyi dahi akıl edemeden kıvranmaya başladı.

Aynı anda diğer ikisi kılıçlarına sarıldılar ve şişkonun hırıltılı emrine uyup İbrahim'e saldırdılar.

Hancı mutfaktan çıkmış, iki elinde iki çorba tası olduğu halde korkusundan olduğu yere çakılmıştı. Köse, hancının imdadına koştu:

"Aman hancıbaşı. Çorbanın başına bir hâl gelmesin. Sen ikisini de ver, daha soğumadan yetişir bizim oğlan."

"Arkadaşınıza çok yazık olacak" diye mırıldandı hancı.

"Aksine" dedi Köse, "şu üç soytarı denizciye yazık olacak."

"Onlar denizci değil ki" dedi hancı esefle, "Kılık değiştirmiş Sen-Jan şövalyeleridir. Nicedir civarı haraca kesiyorlar."

Köse bir sevinç çığlığı attı:

"Sen-Jan şövalyeleri ha? Vay canına!.. Bizim oğlan tam aradığını buldu desene."

İbrahim'e doğru bağırdı:

"Yettim yiğidim. Önündekiler Sen-Jan kopuklarıdır, haberin olsun."

Tasları kaptığı gibi kavgaya daldı.

"Kısmet sizinmiş keratalar" diyerek taslardaki kaynar çorbayı adamların yüzlerine boca etti.

Cıyak cıyak bağırdılar, ama kavgayı bırakmadılar. Aksine, daha büyük bir hiddetle saldırıya geçtiler. Köse, yaşından umulmayacak bir hızla kılıcını çekmiş, adamlardan birini fena halde sıkıştırmıştı:

"Sen hâlâ tekini bile safdışı edemedin bre İbrahim! Nice kılıç erliğidir seninkisi? Belli ki Çimpe'de bol bol yiyip şişmanlamışsın."

"İşine baksana" diye soludu İbrahim, "pek vursana!.."

Kılıcını kaldırdığı gibi önündekinin omuzuna çaldı. Omuzu baştan başa yarılan adam canhıraş bir feryatla yere kapaklandı.

"Sıra sende şişko" diye bağırarak aşırı şişmana döndü İbrahim, "kolla kendini bakalım."

Birinin devrildiğini görünce Köse'nin neşesi iyi-

den iyiye yerine gelmiş, keyfince kılıç sallamaya başlamıştı.

"Kılıç vurmayı çok sonra belledim, ama idare ediyorum işte. Bu şövalye bozuntuları için fazla bile. Şimdi Sunguroğlu olacaktı ki..."

"Ayıp bre!" diye karşılık verdi İbrahim, "Sunguroğlu'nu böyle ufak tefek kavgalara mı karıştıracağız? Bir orduya bedeldir o!.."

Dövüş çok fazla sürmedi. Sağ ve sağlam kalan yegâne şövalye arkasına bakmadan kaçınca iki arkadaş bakışarak gülüştüler.

"Bu iş de böylece bitti" diye konuştu Köse, "Aferin bre İbrahim, daha paslanmamışsın."

"Bundan sonra hiç paslanacağım yok Köse Ağam, merakın olmasın."

Şaşkınlığını henüz üstünden atamamış olan hancıya döndü:

"Sana zahmet çorbaları tazele hancıbaşı, öncekileri şövalyelere takdim ettik, afiyetle içtiler."

Hancıbaşı hiç kıpırdamadan duruyor, yerde kıvranıp duran yaralılara gözlerini kırpmadan bakıyordu.

"Duymadın mı hancıbaşı? Az evvel çorba getirmen söylendi sana, seğirtsene!"

Korku dolu gözlerini istemeye istemeye iki arkadaşa çevirdi, titreyen bir sesle:

"Bunu yapmamalıydınız" dedi.

Köse hayretle:

"Yani heriflerin başımıza tebelleş oluşlarına aldırmasak mı demek istiyorsun?"

"Aldırmamalıydınız. Bunlar yaralı maralı, ama canlı! Hele elinizden kaçan şişko var ya, civar ondan illallah der. Öyle bir belâ ki, yeryüzüne beteri gelmiş değilv Daha bir sürü adamı var, avenesini toplayıp hanımı darmaduman etmeye gelir mutlaka. O kadarla kalacağını da sanmam, öküzün boynuzuna dahi girseniz sizi bulur ve intikamını almaya çalışır."

"Oh be, ne âlâ!" diye sözünü kesti Köse, "Elin köpeği içimize girip havlar da bizim İbrahim, Çim-

pe'de keyfine bakar. Duymakta mısın İbrahim Can, kalede gönül eğlendirirken etrafında neler neler olurmuş meğer, haberin var mı?"

"Bilmiyordum" dedi İbrahim mahcub mahcub, "inanolsun ki bilmiyordum. Bazı çapulculardan bahsolunuyordu da Sen-Jan serkeşleri oldukları söylenmiyordu. Meydanda bozulan gâvur orduları-nın artıklarıdır, bir müddet sonra kökleri kazınır yol-lu düşünüyordum. İş başkacaymış."

"Hem de çok başka" diye devam etti hancı, "Bu civarda haniyse Osmanoğlunun sözü geçmez oldu; Sen-Jan'lılar ne isterse o olmakta, ne dilerse o ya-pılmakta. Hayvanların bir kısmına el koyarlar sesle-

nilmez, mahsulâtımızı talan ederler bir şey söylen-mez, kızımızın gelinimizin ziynetine el uzatırlar... Hülâsa; gerisi söylenebilir cinsten değil. İyi ders ver-diniz, velâkin siz daim durucu değilsiniz. Orhan Be-yimizin de işi başından aşkın. Bir yanda Bizans, bir yanda tekfurlar, bir yanda Sırp, Nemçe, Slav... On-larla cebelleşirken bizi unutmakta haklı. Ne diyebili-riz?.."

Sesinde yakınma vardı. Açıktan değil, ama üstü kapalı şekilde Orhan Bey'i suçluyordu. İki arkadaş ister istemez hak verdiler.

"Kendisine durum arz edildi mi?" diye sordu Kö-se, "vaziyet böyle iken böyledir, dendi mi, yoksa oturup kendi kendinize pusmayı mı tercih ettiniz?"

Hancı derin bir nefes aldıktan sonra:

"Vaziyet kertesi kertesine arz edildi; hem de bir değil, iki değil, tam dört kere. Gelinir denildi, gelini-yor denildi, ama neticede hiç kimse gelmedi. Eski tas eski hamam kaldı öylece. Anlayacağınız, Sen-Jan serkeşlerinin borusu öter buralarda. Ve böyle giderse hep öteceğe benzer."

"Gitmeyecek!" diye bağırdı İbrahim. Ayağa fırla-mış, yumruklarını hırsla sıkmıştı, "Böyle gitmeye-cek. Varıp her bir şeyi eksiksiz Orhan Beyimize an-latacağım ve mutlaka bir tedbir düşünmesini isteye-ceğim. Göreceksin hancıbaşı, bir haftaya varmaz buralar sarıklı mücahidlerle dolar ve dahi kanatlı akıncılarla... Belki de kalkar biz geliriz."

Hancının gözleri parladı, sevinçle ellerini öne uzattı:

"Sahi yapabilir misiniz bunu, Orhan Bey'i razı edebilir misiniz? Size inanıp buralara asker gönderir

mi, onca yakını mısınız?"
ibrahim, soru yağmurunu bir el hareketiyle savuşturduktan sonra:
"Hiç tasan olmasın" dedi, "yakında döneceğiz. Şimdi çorbalarımızı getir, açlıktan yıkılmak üzereyim."
Hancıbaşı mutfağa girerken Köse:
"Ben daha beterim" diye ekşitti yüzünü, "Düğün çorbası, düğün yahnisi ve dahi kuzu çevirmesi ye-

meyi beklerken suyu bol han çorbasına talim etmek ne demektir anlayabiliyor musun?"
"Ona da şükret Köse Ağam, han çorbasını dahi içemeyenler var, ne buyurursun?"
Köse, yaralılara doğru yürüdü:
"Düşman da olsa göz göre göre ölmelerine razı olamayız, yaralarını tımar edeceğim."
İbrahim ardı sıra yürürken:
"Az önce canlarını cehenneme göndermeye çalışıyordun, tuttun şimdi yaralarını tımara bulaştın. Bu ne iştir Köse Ağam?"
Köse, omuzu boydan boya yarılan adamın önüne diz çöktü, yarasına bakmak için gömleğini yırtarken arkadaşına karşılık verdi:
"Ne iştir, diyorsan Müslümanca bir iştir yiğidim. Gaddara lanet, âcize yardım. Osmanoğlunu yücelten hasletlerden bir haslet..."
İbrahim öbür yaralının önüne çömeldi:
"Seni tanımasam doğma büyüme Müslüman olduğunu zannederdim. Birkaç yıl öncesine kadar papazdın; ama Allah için, üstünde hiçbir iz kalmadı, tam bir Müslüman oldun."
Köse kızgın kızgın İbrahim'e baktı:
"Eskiyi deşmesen olmaz, değil mi?" diye çıkıştı, "İlle de günahlarımı hatırlatıp canımı sıkacaksın!"
Çorbalarla çıkagelen hancıya döndü:

"Yarayı tımara elverişli neyin varsa getir bakalım hancı, şu garipleri tedavi edelim."
"Ama çorbalarınız..."
"Kalsın" diye sözünü kesti Köse, "Anlaşılan bu gece çorba içmek nasip değil. Sen dediğimi yap."

VUR YİĞİDİM!"
Güzelce yaralarını sardı. Hayli vaktini aldı bu iş.

Diz çökmekten bacakları tutulmuştu. Güçlükle doğruldu. Kıs kıs gülen İbrahim'e baktı.
"Gülme komşuna, gelir başına" dedi, "Sırıt bakalım, daha yaşımın yarısındasın."
Hanın kapısı bir tekmeyle açılınca sustu. Hızla döndü. Kapıda bir yığın insan vardı. Sadece birini tanıyabildi Köse. Az önce canını ellerinden kurtarıp kaçan adamdı.
"Sahilde arkadaşları varmış" diye söylendi.
İbrahim'den yana baktı. Ayağa fırlamış, elini kılıcına atmıştı.
"Sakin ol" dedi, "Bakalım niyetleri ne?"
"Ne mi?" dedi İbrahim, "Herhalde hatırımızı sormaya gelmedi bunlar."

Köse, İbrahim'e sokuldu:
"Çok kalabalıklar."
"İyi işte, bileklerimin harekete ihtiyacı var, böylece kılıcımın pası da dökülür."
İbrahim'e söz geçiremeyeceğini biliyordu. Bir de ötekileri deneyecekti. Belki onlar lâf dinleyen cinstendi, ummuyordu ya, yine de deneyecekti:
"Heey! Ne istiyorsunuz bakalım?"
En önde irikıyım, uzun saçlı, çatal sakallı biri vardı. Bir gözü bantla kapatılmıştı. Zırhının göğsündeki haçtan Sen-Jan şövalyesi olduğu belliydi.

Arkasındakine bir şeyler söyiedi. Arkasındaki adam öne çıktı. Köse'ye:
"Şövalyemiz dilinizi bilmiyor" dedi, "Bana dedi ki, siz bizimle geleceksiniz."
"Niçin peki?"
"Arkadaşlarımızı öldürdünüz."
"üstümüze saldırdılar."
Sedirlere uzattığı arkadaşlarını gösterdi:
"Sadece yaralıdırlar. Ben tedavi ettim onları. Bırakıp gidebilirdim de..."
Bu sözler kendisine tercüme edilince şövalye kahkahalarla güldü. Bir şeyler homurdandı tercümanın kulağına. Tercüman:
"Osmanlıların en zayıf yanı budur, diyor. Düşmanlarına bile merhamet ederler. Ve soruyor: Güzellikle geliyor musunuz?"
"Gelmiyoruz be!" diye haykırdı İbrahim, "Defolun gidin bu topraklardan. Yoksa bacaklarınızı kırarım!"
Kılıcını yarı yarıya sıyırmıştı. Gözleri çakmak çakmak yanıyor, avına atılmaya hazır bir kaplanı andırıyordu.

"Heyecanlanma genç horoz" dedi Köse, "belki sıyrılabiliriz."

"Sıyrılmak isteyen kim?" diye karşılık verdi İbrahim. "Böylesine oportalama gelene belâ derler ki, bundan kurtulmanın imkânı yoktur. İyisi mi, onlar davranmadan davranalım da birkaçını cehenneme havale edelim."

Köse aldırmadı İbrahim'e. Tercümana döndü tekrar:

"Buralarda serkeşlik ettiğiniz, Beyimizin kulağına gitti. Bir an evvel geldiğiniz yere dönmeniz hayrınıza olur. Aksi halde Orhan Beyim ordusuyla gelir, sizi adanıza kadar sürer."

Sözü İbrahim kaptı:

"Ve adanızı başınıza geçirir!"

Şişman, kızıl sakallı şövalye bir işaret verdi adamlarına. Adamlar kılıçlarını sıyırdılar, üzerlerine gelmeye başladılar.

Köse:

"Dediğin çıktı ve dahi istediğin oldu genç horoz" dedi İbrahim'e, "Hadi davran bakalım! Söz kılıçların!"

Yirmi kişi üzerlerine hücum etti.

Sırt sırta verdi Köse ile İbrahim. Birer kale oldular sanki. Çalakılıç dövüşmeye başladılar.

Vaziyet ümitsizdi. Beklenmedik bir şey olmazsa ya postu deldirecekler veya yakalanacaklardı. Yakalanmak postu deldirmekten daha zor geliyordu İbrahim'e. Bu yüzden ölesiye kılıç sallıyor, etrafındaki halkayı çözüyordu.

Kızıl sakallı çıldırmıştı sanki.

"Yakalayın!" diye bağırıyordu, "Tutun!"

İbrahim sinir küpüydü:

"Ne havlıyor öyle?" diye aksileşti, "Kendisi gelse ya..."

"Gelmez" diye cevap yetiştirdi Köse, "Bunların canları pek tatlıdır."

Sen-Jan şövalyelerinin yarıya yakınını yere serdiler. Fakat yorgundular. Hem yoldan gelmişlerdi, hem de bir dövüşten çıkmışlardı. Ellerindeki kılıçlar gittikçe daha da ağırlaşıyordu. Köse nefes nefese kalmıştı.

Sonunda:

"Bittim!" dedi ve yayıldı.

Köse sadece yaralanmıştı. Oysa İbrahim, onun öldüğünü sanıyordu. Birden delirdi sanki.

"Haaayt savulun!" diye bir nâra attı. Kılıcını döndüre döndüre kalabalığın ortasına daldı.

Fırtına gibiydi. Coşkun, öfkeli bir fırtına. Önüne geleni yıkıyor, aman vermiyordu.

Kızıl sakallının gözleri yuvalarından uğramıştı. Üst üste:

"Çullanın, çullanın!.." diye bağırıyordu.

İbrahim'in ataklığı hepsini şaşırtmıştı. Kızıl sakallının sesine toparlanıp üstüne çullandılar. Yakın mesafede kılıçla iş göremeyen İbrahim kılıcını attı. İş yumruklara kalmıştı; her biri balyoz gibi düşmanlarının çenesine iniyordu.

Fakat daha uzun süremezdi. Yorgunluk fena bastırmıştı, ufak tefek yaralar da almıştı. Üstü başı kan •cindeydi. Elbiseleri lime lime olmuştu. Her şeye rağmen direniyor, kollarından bastıranları tekmeleyebilmek için insanüstü bir gayretle çırpınıyordu.

Sonunda, başına inen kılıç tersiyle gözleri karardı. Bayılmamak için dişlerini sıktı. Onca direndi. Ama dayanamadı. Kendini bıraktı.

Sürüye sürüye dışarı çıkardılar.

Sahile çektiler. Bir gemiye attılar ve meçhullere doğru yelken açtılar.

"OLUR ŞEY DEĞİL"

Bir öğle vaktiydi...

Sunguroğlu öğle namazını henüz bitirmiş, seccadeden henüz kalkmıştı.

Karşısında hancı kılıklı, tanımadığı birini görünce sordu:

"Ne istiyorsun?"

Hancı kısaca:

"Arkadaşlarınızdan haber getirdim" dedi, "Sunguroğlu sensin, değil mi? Yanlış tarif etmediler ya..."

Sunguroğlu başını müsbet mânâda salladı. Heyecanlanmıştı.

"Hemen söyle" diye atıldı, "Dinliyorum."

"Kaçırdılar yiğidim!.."

Sunguroğlu bu söz üzerine bir afallama afalladı ki o kadar olur. Burada sabırsızlıkla arkadaşlarının gelmesini beklerken kaçırıldıkları haberine çarpılmıştı.

"Anlat!.." dedi emredercesine, "Neler oldu?"

Hancı olanı biteni baştan sona hikâye edince doğruldu:

"Eğleşmek olmaz gayri, onları kurtarmak zorundayım. Nereye götürüldüklerinden haberin var mı?"

Hancı ellerini iki yana açtı:

"Sen-Jan şövalyeleri yakaladıklarını nereye götürürler?"

"Rodos'a mı yani?.."

Hancı omuzlarını silkti:

"Kısa zamanda çok iyi dost olmuştuk onlarla. Bu yüzden kaçırmışlarına üzüldüm. Size haber vereyim dedim. İsterseniz nereden gemiye bindirildiklerini göstereyim."

Sunguroğlu tek kelime söyledi sadece:

"Gidiyoruz!"

Atlanıp yola düştüler.

Hancıbaşı, Sunguroğlu'nun hızına ayak uyduramıyordu. Atı çok yorulmuştu. Sunguroğlu'nun ise yavaş at sürecek hâli yoktu. Bir an önce hedefe varmak, arkadaşlarını kaçıranları hesaba çekmek istiyordu. Onları bulacağından emindi. Belki bu çok zor olacaktı, ama sonunda bulacaktı. Bulunca da...

"Yiğidim!.."

Hancının sesi Sunguroğlu'nu kopkoyu düşüncelerden kopardı. Atını yavaşlatıp yetişmesini bekledi.

"Yaşlılık yiğidim, bittim. Sana yetişemiyorum. Çok gayret ettim, ama olmuyor. Sen sür. Yolu dümdüz takip et. Karşına bizim han çıkacak. Sola dön. Doğru limana git. Bir an önce menzile var. Arkadaşlarını bul. Hadi, yolun açık olsun."

Sunguroğlu teşekkür etti:

"Sağ ol dost hancı. Bu iyiliğini asla unutmayacağım." "

"Eğlenme, sür! İyiliği sen unutmayasın diye değil, Allah rızası için yapıyorum. Hadi, durma!"

Sunguroğlu atını tepikledi. Şahin, kişneyerek ileri atıldı. Mesafeleri yuttu, yuttu, yuttu...

Mola verdiğinde gün akşama kavuşmak üzereydi. Abdest almaya çömeldi. Çömelmesiyle altı ser-

serinin etrafını alması bir oldu:
"Davranma!.."
Sunguroğlu ağır ağır doğruldu:
"Kılıcını ver!.."
Adam Osmanlıcayı ana dili gibi konuşuyordu. Şaştı bu işe, ama üstünde durmadı. İyi Osmanlıca konuşan yabancılara her zaman rastlamak mümkündü. Bunlar daha ziyade kötü oyunlar çevirmek 'Çin Osmanlı topraklarına gelirlerdi.
"Ne istediğinizi hâlâ söylemediniz."

Adam kestirmeden cevap verdi:
"Seni..."
"Beni mi? Başıma armağan konduğunu bilmiyordum."
"Öğrendin işte. Başına armağan kondu. Gayetle tehlikeli olduğun da söylendi. Arkadaşlarını merak edip geleceğini doğrusu iyi tahmin etmişiz."
Bir ipucu yakalamıştı. Ama ipin ucunu kaçırmamak için kendisinin yakalanmaması lâzımdı. Belki bu adamlardan arkadaşlarının akıbetini öğrenebilirdi.

"Hakkımda epey bilginiz olduğu anlaşılıyor, ama başıma armağan koyan kim? Bir zahmet söyleyiverirseniz meraktan kurtulurum. Neredeyse ortaya çıksa da teşerrüf etsek..."
Adam katıla katıla güldü:
"O seni sandığından da iyi tanıyor. Alaycı olduğunu bile söylemişti bana."
"Vay, vay!.."
"Her neyse... uslu uslu kılıcını ver de işi bitirelim."
Sunguroğlu bir kahkaha patlattı:
"Başkanınız beni bunca iyi tanıdığına göre, kılıcımı kolaylıkla vermeyeceğimi de söylemiş olmalı. Gelin, almayı deneyin bakalım."
Bir tereddüt rüzgârı esti aralarında. Diğerleri konuşmaların tek kelimesini olsun anlamamışlardı. Sırıtıp duruyorlar, Sunguroğlu'nu kolay bir av sanıyorlardı. Reisin benzinin attığını görünce bir terslik olduğunu sandılar.
"Ne var?" diye sordu biri, "Alsak ya kılıcını. Vermiyorsa yüklenelim."
"Yok bir şey" dedi adam, "Galiba vermeye niyetli değil. Hazır olun!"

Tekrar Sunguroğlu'na döndü:
"Kılıcını verecek misin?.."
Sunguroğlu kılıcının sapını okşuyordu.
"Saldırın!" diye emretti adam, "Yakalayın ha!"

Sunguroğlu en yakınındakinin çenesini dağıttı, öbürünün kasıklarına şiddetli bir tekme gömdü. Ancak ondan sonra kılıcını sıyırdı:
"Yallar bre, savulun akıncılar geliyor!.."
Kılıcını dahi çekmeden iki kişiyi yere sermesi reisin gözünü korkutmuştu.

"Bu herif ifritin tâ kendisi" diye söylendi. "Bilseydim işi kabul etmezdim. Ama artık başka bir çare yok."

Avaz avaz bağırdı:
"Yakalayın!.."
Sunguroğlu gönlünce kılıç sallıyordu. Gözü reisin üstündeydi. Elinden kaçırmak istemiyordu. Arkadaşlarının yeri hakkında olsa olsa onun bilgisi olurdu.
"Biraz da kendin yaklaşmayı denesene akıl fukarası!" diye alay etmeye başladı.
Adam fazla heyecanlıydı. Sunguroğlu'nun alayına dayanamayarak üstüne gitti. Zaten Sunguroğlu da bunu bekliyordu.
"İkiye biçeceğim seni Osmanoğlu!.."
"Heyecanlanma aslanım, heyecanlanma bakalım. Bu işi kısa kesmenin yolu ikimizin elinde. Şöyle teke tek olsaydık..."
"Gebereceksin!"
"Dilimi güzel konuşuyorsun, ama ne fayda... Az sonra hiç konuşamayacaksın!"
Adamlarına doğru haykırdı:
"Vursanıza hey, kılıçlayın be!.."
Yılmışlardı. Bir kişinin altı kişiyle bu kadar pervasız, korkusuz dövüşmesi akıllarını başlarından almıştı. Bu işe bulaştıklarına bin pişmandılar."
"Sen vursana!" diye karşılık verdi adamlarından biri.
Bir kişi daha kaşla göz arasında devrilmişti.
"Azalıyorsun maymun surat, adamların birer ikişer cehennemi boyluyor. Sıra sana geldi."
Sunguroğlu adamın ölmesini istemiyordu. Safdışı

olacak kadar yaralanması onun için yeterliydi. Cesedi hiçbir işe yaramazdı.

"Kolla!.." diyerek atıldı.

usta bir manevra çıkardı. Hem adamı bileğinden yaraladı, hem de kılıcını elinden uçurdu.

"Nasıl buldun?" diye de sordu alaycı sesiyle...

ŞÖVALYE DON PİYER
Sağ kalanlar bu manzarayı gördükten sonra cesaretlerini büsbütün kaybettiler. Tabana kuvvet kaçmaya başladılar. Reisleri ise bir eliyle bileğini tutuyor, avaz avaz arkalarından bağırıyordu:
"Korkaklar! Namussuzlar! Çapulcular!.."
"Dikkat et, Osmanlıca bağırıyorsun" diye güldü Sunguroğlu, "Onlar ise bu dilden anlamıyorlar bildiğim kadarıyla. Boşuna nefes tüketme."
Çaresiz kaldığını anlamıştı adam. Bakındı. Atlar hemen çalıların arkasında duruyordu. Oraya kadar koşabilirse paçayı kurtarırdı. Denese miydi acaba?
Sunguroğlu'na baktı, belli etmemeye çalışarak. Tam zamanıydı. Sunguroğlu kılıcını temizlemekle meşguldü.
Fırladı. Ama daha birkaç adım atmadan demir gibi bir el, ense köküne yapıştı. Çevirdi, yüzünde iki tokat patladı:

"Bana oyun etmeye kalkma maymun surat. Fena halde pişman olursun. Adın ne senin?"
"Mitsos" diye cevap verdi korkuyla.

"İsmine bakılırsa Bizanslı olmalısın. Zaten bir Sen-Jan şövalyesinin dilimizi bunca güzel konuşması imkânsızdı. Peki ne demeye aralarına karıştın?"

Cevap vermedi. Başka taraflara bakıyordu.
"Anlaşıldı maymun surat. İyilikle konuşmayacaksın. İbrahim'in çok sevdiği bir yol var, bilir misin? Adamın üçer beşer bütün dişlerini birkaç tokatta

yutturur. Ondan sonra elindeyse konuşma bakalım."

Elini kaldırdı vurmak için.

"Dur, söyleyeceğim. Bir şövalye tuttu beni. Adı Don Piyer'dir. Her tarakta bezi var. Belki şimdi bile adamlarına bizi gözetletiyordun"

"Benden ne ister bu herif? Arkadaşlarımı niçin kaçırır?"

"Orasını pek bilmiyorum, inan bana. Bazen denizlerde korsanlık eder, bazen karada eşkiyalığa soyunur. Ama sana karşı hususî bir kini olduğu kesin."

"Diyelim ki öyledir. Canı cehenneme!.. Arkadaşlarımı nereye götürdüğünü söyle bana, yeter."

Omuzlarını silkti Mitsos:

"Gemisine aldığını biliyorum sadece. Kim bilir kaç ay sonra Rodos'a varır? Oraya varınca da arkadaşlarına elveda. Fazla yaşatmazlar."

Mitsos'u yakasından tutup şiddetle sarstı:

"Ne söylediğinin farkında mısın be adam? Söz konusu olan can arkadaşlarımdır, kardeşlerimdir. Ne dediğini bilmiyor musun sen? Rodos adasını o heriflerin başına geçiririm. Ne istiyorlar onlardan?"

Tekrar omuzlarını silkti Mitsos:

Bilsem söylerdim. Şu kadarını biliyorum ki Şövalye Don Piyer'in esas işi seninle. Arkadaşlarını yem olarak kullanıyor. Kendisini takip edeceğini bi'•yor. Arkasından gidersen dikkatli ol derim."

Sunguroğlu elinde olmadan güldü:

"Kaderde düşman nasihati almak da varmış. Bre, bu işe niye bulaştığını hâlâ söylemedin sen."

"Para için" dedi adam, "yapmayacağım şey yoktur. Adam topladığını duymuştum Şövalyenin. Gittim, yazıldım. Öldüresiye çalıştırıyor, ama insana hakkını veriyor. Öylesi Bizans'ta bile zor bulunur."

"Peki, Sen-Jan şövalyelerinin buralarda başka gemileri var mı?"

Adam kıs kıs güldü:

"Olsa ne yazar"dedi sonra, "ele mi geçirecek-

sin?"

Sunguroğlu'nun kan beynine çıktı. Adamın çenesine okkalı bir yumruk aşkedip birkaç dişini yutturdu:

"Sorularıma cevap vereceğin yerde durmadan soru sormaktasın serseri! Sana gemi var mı, dedim?"

Adam dişlerini kanla karışık tükürdükten sonra:
"Var" diye inledi, "ama bunu pahalıya ödeteceğim, unutma..."

Sunguroğlu tekrar vurmak için yumruğunu kaldırdı, ama vazgeçti. Adamı dövmekle bir şey kazanamazdı. Öfkesini yenmeli, soğukkanlı davranmalıydı.

"Seni bırakacağım" dedi, "ama unutma, tek kelime olsun yalan attınsa yandın! Öküzün boynuzuna girsen, kurtulamazsın."

OLSA NHE *>£\-
ZA*K /eL£ MÎ

Birkaç saat içinde çözebileceği şekilde ağaca bağladı. Geçmek üzere olan ikindi namazını kıldı ve atına binip tepikledi.
"Haydi bakalım Şahin, limana gidiyoruz..."

VENEDİKLİ KAPTAN

Limanda dizi dizi gemiler vardı. Her liman gibi burası da pek gürültülüydü. Gemiciler günün son dakikalarında işlerini bitirmek için çırpınıyorlardı.

İki gemici nedense kavgaya tutuşmuştu. Etraflarına biriken bir grup bağıra çağıra dövüşenleri teşvik ediyordu.

Sunguroğlu atından indi. Hangi millete mensup olduğu anlaşılmayan bir denizciye yaklaştı.

"Rodos'a kalkan bir gemi bulabilir miyim?" diye sordu.

Denizci önce Sunguroğlu'nu süzdü, sonra atını. Sırıttı:

"İyi bir ata benziyor" dedi, "satsana."
"Attan anlıyorsun..."
Başını salladı öne doğru:

"Babam seyisti. Atların içinde büyüdüm. Bir bakışta işe yarayanını anlarım. Bu atta iş var. Bununla Bizans'ta yarışlara girmelisin."
Elini boşlukta salladı:
"Ya kellen gider sonunda, ya ihsana boğulursun."
"Kellem mi gider dedin? Peki niçin?"
Elini boşlukta bir daha salladı, suratını büzdü:
"Yarışlara imparatorun yakınları da katılıyor. İmparatorun yakınını geçtin mi saray homurdanmaya "aşlar. Birinci geldin mi kellen uçar."

Sunguroğlu güldü:
"Gerçekten de tehlikeli bir işe benziyor. Yine de yolum düşerse denerim, sag ol."
Mahsustan lâfı uzatıyor, denizciyle ahbap olmaya çalışıyordu. Daha ilk kelimelerini söylerken Venedikli olduğunu anlamıştı. Osmanlıcası çok bozuktu. Kelimeleri düşünerek buluyor, tane tane konuşuyordu.
"Venedikliyim" dedi düşüncelerini okumuş gibi, "adım Guidi. Kaptan Guidi derler bana. Rodos'a ge-| mi mi sormuştun sen?"
"Ya öyle, gemi sormuştum."
"İki gün önce gelseydin vardı. İki gün sonra gene var. Ama şu an gemi memi yok. İşin acele miydi?"
Sunguroğlu fazla umursamadığına adamı inandırmak için:
"Eh" dedi yarım ağızla, "bir gemi bulsam iyi olurdu."
Adam sırıttı. Avucunu öne uzattı:
"Belki bir çaresi bulunur. Tabiî, kesen şişkinse..."!
Sunguroğlu hiç seslenmeden adamın açık avu-j cuna bir duka altını bıraktı.
"Hadi bakalım, çareyi göster."
Adam altına şöyle bir baktı. Avucunu çekmeden:
"Bu kadarıyla çarenin dümeni görülebilir ancak, çare için daha çok vermelisin."

"Gemi satın almak istediğimi söylemedim sana. Yolcu olarak seyahat etmek istiyorum. Hepsi bu kadar."

"İyi ya" derken sırıttı adam, "ben de yolculuk yapabileceğin güzel bir tekne göstereceğim, üstelik de kendi malım."

Sunguroğlu fazla düşünmeye gerek görmedi. Her şeyi peşinen göze almıştı. Bir an evvel arkadaşlarını bulması lâzımdı. Gecikirse kim bilir neler ederlerdi?

"Kaça?" diye sordu kestirmeden.

"On duka" dedi adam, "gelecekse beş de atın için alırım. Herhalde bu cins hayvanı buralarda bırakacak değilsin."

"Bırakmak zorundayım. Peki gemin nerede?"

Parmağını limandaki gemilerden birinin üstüne dikti.

"Nah! Pejmürde görünür, ama görünüşe aldanma. Hepsinden daha hızlıdır. Üstelik de sağlamdır."

"Savaşa gitmiyorum. Sana yedi duka veririm. üstelik hemen yola çıkmak istiyorum."

"Sekiz" dedi adam.

"Anlaştık, sekiz duka. Ne zaman demir alırsın?"

Acele eden iki yolcum daha var. Yukarıda, handa kalıyorlar. Onları haberdar etmem lâzım. Şöyle 3Öyle yatsı vakti faryap ederiz. İyi mi?"

'yi- Bu arada azığımı tedarike bakarım ben de... atsıya burdayım. Bekletilmeyi sevmediğimi de bi-

Kaptan Guidi kıs kıs güldü:

"İyi anlaşacağız seninle" dedi, "Benzer yanlarımız var; meselâ ben de beklemeyi sevmem."

Sunguroğlu selâm niyetine elini sallayıp yanından ayrıldı. Hana gitti. Hancıbaşı hâlâ gelmemişti; işe, yamağı bakıyordu. Ne hikmetse, o girince köşede oturan iki Bizanslı kalkıp dışarı çıktılar. Yanından geçerken de uzun uzun süzdüler Sunguroğlu'nu...

Hancı yamağı seğirtmişti. Kısa boylu, tostoparlak bir şeydi. Gözleri cin gibi bakıyordu:

"Emriniz ağam?"

"Hana sen mi bakıyorsun?" diye sordu Sunguroğlu, "ustan yok mu?"

Hancı yamağı gözlerini kırpıştırdı:

"Şimdilik ben bakıyorum" diye cevap verdi, "ustam acele bir iş için Bursa'ya kadar gitti. Lâf aramızda, o olmadan daha iyidir burası."
"Sebep?"

"Sebep çok. Fazla sinirlidir. Haniyse gülmeyi unutmuştur. Müşteriler ise karşılarında güler yüz, tatlı söz isterler. Dünden beri han dolup taşıyor. Herkes çok memnun ağam. İnanolsun seni de memnun edeceğim. Ne emrediyorsun?"
Sunguroğlu gülümseyerek sırtına vurdu:
"ustanı tanıyorum galiba" diye konuştu, "Birlikte dönüyorduk, ama atı fazlaca yavaş çıktı. Hâlâ dönmemesi tuhaf!"

Hancı yamağını aldı bir titreme, bir telâş:
"Aman beyim, ayağınızın türabı olayım, sözlerimi unutun! Hani, ustam için söylediklerimi demekteyim. Asık yüzlüdür, ama altın kalplidir. Babam gibi severim kendisini."
"Belli oluyor. Meraklanma, şuna buna lâf taşımak bize yaraşmaz. Atım için bol miktarda saman ve yulaf istiyorum; kendim için de azık... Azığımı hazır edip limana gönderebilirsen bol bahşişi hak edersin."
Delikanlının gözleri alevlendi sanki.
"Hiç meraklanma" dedi, "istediğinden âlâsını yapacağım. Şimdi bir şeyler yemek ister misin? Ahçılıkta üstüme yoktur."
"Olur, bir şeyler getir bakalım."
Yemeğini yedikten sonra akşam namazını kıldı. Atına bakmak için dışarı çıktı. Ahıra doğru giderken, arkadan sinsice sokulan bir gölgenin başına indirdiği darbeyle sersemledi. Etraf büsbütün karardı. Elini kılıcına attıysa da çekemedi. Bayılmamak için ahırın duvarına yaslandı. Fakat kendisini fazla tutamadı. Dizleri büküldü. Kuşağının kurcalandığını, kesesinin alındığını hissetti. Yabancı bir sesin:
"İyi iş becerdik, kese hayli şişkin" dediğini hayal meyal duydu.
Kendisine geldiğinde hancıbaşının yüzünü fark etti. Başı sarılmıştı. Taş dolu bir çuval kadar ağır geliyordu. Yastıktan hiç kaldıramayacak gibi geldi once. Sonra yavaş yavaş başındaki ağırlık azaldı. Doğrulmaya çalıştı.

"Kımıldama" dedi hancıbaşı, "Fena vurmuşlar. Döndüğümde ahırın eşiğinde buldum seni. Yaranı temizleyip sardım. Merak edecek bir şey yok."
"Yatsı okundu mu?"

"Eli kulağındadır. Okundu okunacak. Sonra kılarsın namazını. Şimdi dinlenmen lâzım. Bir parça uyumaya çalış bana sorarsan..."

Bütün gücünü toplayıp kalktı. Hancıbaşının samimî telâşına aldırmadan kapıya yürüdü.
"Sağ ol" dedi çıkarken. "Bütün paramı aldılar. Oysa gitmem lâzım, umarım gemi kalkmamıştır."

Hancıbaşının gözleri dolu doluydu. Yamağının sırtına bir şaplak indirdikten sonra:
"Şu yiğitler yiğidine iyice bak" dedi, "arkadaşları uğruna nelere katlanıyor gör. Sen olsan ölmem için dua edersin..."
Sunguroğlu'na yetişti. Ardı sıra avluya çıktı:
"Yiğidim, bana bir fırsat vermeni istiyorum. Param var. Ne yapacağımı düşünür dururdum. Bu yolda hepsini harcayabilirim. Beni anlıyorsun, değil mi? Zaten zararını karşılamak görevimdir. O iş benim hanımda geldi başına. Anlıyor musun?"
"Anlıyorum" diye cevap verdi Sunguroğlu, "ama kabul edemem. Dönünceye kadar atıma bak yeter."
Hancıbaşı, keseyi zorla Sunguroğlu'nun avucuna tutuşturmaya çalışıyordu:
"Alacaksın! Hibe almıyorsan borç alacaksın. El memleketinde parasız pulsuz hiçbir şey yapamazsın. Küffar diyarında altın, bütün kapalı kapıları açabilen yegâne anahtardır. Hadi al... Almazsan atına da bakmam bilmiş ol."
Başka çaresi olmadığını biliyordu Sunguroğlu. Hancıbaşı da ısrar ediyordu. Kabul etmezse kırılacaktı.
Pekâlâ" dedi sonunda, "ama borç alıyorum. DUrsa'ya döner dönmez ödeyeceğim. Hadi Allah'a ernanet ol."
Limana koştu. Tam vaktinde yetişmişti. Az daha aecikse gemiyi kaçıracaktı.

Venedikli, Sunguroğlu'nu görünce bir tuhaf oldu. Beklemiyor gibiydi.
"Gelmeyeceksin sanıyordum" dedi.
"Neden? Böyle düşünmenin bir sebebi mi var?"
Cepheden gelen taarruzla biraz sarsıldı. Ama çabuk toparlanıp omuzlarını silkti:
"Yok. Ne bileyim, gecikince vazgeçtiğini düşündüm. Hey Lefteros, yolcuya kamarasını göster."
Tekrar Sunguroğlu'na döndü:
"Kusura bakma, fakat yol ücretini peşin almak gibi bir huyum var. Kesen yanında umarım."
Sunguroğlu, çıkardığı keseden bir miktar altın ayırdı. Adama uzattı:
"Al bakalım..."
Adam keseye iştahla bakıyordu. Gözlerinde yine o şaşkın ifade vardı. Gördüklerine inanamaz gibiydi.
"Hayli zenginsin" dedi.
"Yeterince" derken güldü Sunguroğlu. "Bu keseyi bana bırakma nezaketini gösterdiler."
Adamın yüzü allak bullak oldu:
"Anlayamadım, ne demek istiyorsun?"
"Çok iyi anladığından eminim."
Lefteros'un peşinden kamarasına girdi.
Küçücük bir odaydı. Yuvarlak pencerelerden dışarda yanan çıraların kıvrık gölgeleri giriyordu.

Sunguroğlu yağ kandilini yaktıktan sonra sırtüstü uzandı. Başı hâlâ kazan gibiydi:
"Eminim, başıma vuranlarla kaptanın bir ilgisi var: Adam beni görünce ifrit görmüş kadar şaşırdı, kesemle de çok fazla ilgilendi. Neyse, bunlan sonra düşünürüm. Şimdi yatıp dinlenmeliyim."
uyumadan önce kamaranın kapısını sürgüledi.

KÖR PETRO'NUN GEMİSİ

uyandığında güneş doğmak üzereydi. Kendini hiç de dinlenmiş gibi hissetmiyordu. Başının ağrısına mide bulantısıyla baş dönmesi de eklenmişti.
Güçlükle sabah namazını kılıp güverteye çıktı. Rüzgâr ıslık ıslığa esiyor, gemi minnacık bir fındık kabuğu gibi dalgaların üstünde inip çıkıyor, sağa sola yalpalıyordu.

Kendini niçin bitkin hissettiğini ancak o zaman anlayabildi. Deniz tutmuştu.
"Çok kötü" diye söylendi.
O sırada tepeden bir ses duydu:
"İyi uyudun mu bari?"

Kaptanın sesiydi. Daha doğrusu Sunguroğlu böyle düşündü. Venedikliye nasıl hitap edeceğini hâlâ kestirememişti. Bir gemi sahibi olduğuna göre kaptan demek en iyisiydi galiba.
"Berbat, bu gemi salıncaktan da beter Kaptan."
Bir kahkaha attı:
"En iyisidir. Daha iyisini hiçbir yerde bulamazsın. Bizans'ta bile..."
"Attın yine!"
"Hayır, gerçeği söyledim."
"Rodos'a ne zaman varırız?"
"Korsanlara enselenmezsek vaktinde. Enselenirsek dua etmekten başka bir şey gelmez elimizden."
Sanki bunu bekliyordu. Direkteki gözcü cıyak cıyak bağırmaya başladı:
"ufukta bir yelkenliii... ufukta bir yelkenliii!.."

Kaptan Guidi kötü kötü küfrettikten sonra:
"Yakın mı?" diye sordu direktekine.
"Beş mil kadar. Flamasını seçemiyorum henüz."
"Daha keskin gözlü birisini çıkarmalıyım oraya. Albiro'nun gözleri seçemiyor, ihtiyarladı artık. Heey Lefteros! İhtiyar Albiro'nun yerini al. Sen Spirus, dümene geç."
Sunguroğlu'nun önünden geçerken aksi aksi:
"Kamarana gir" dedi. "Yolcuların ayak altında dolaşmalarını sevmem."
Boş bulunup az daha Kaptanı tokatlayacaktı. Fakat kendini tuttu. Adam aksileştiğine göre gelenin bir korsan gemisi olduğunu düşünüyordu.
Gerçek az sonra anlaşıldı. Direkten keskin gözlü Lefteros'un korku dolu sesi tepetaklak güverteye düştü:
"Kör Petro'nun flamasını taşıyooorrr! Korsanlaaar!"
Sunguroğlu kıç kasaradan fırlayan iki gölgeyi d anda fark etti. Handa gördüğü kişilerdi. Beyninde bir şimşek çaktı.

I

"Kesemin hesabını soracaksam bunlardan başlamalıyım; kafamdaki yarığın hesabıyla birlikte..."

"Heey, bir dakika durun bakalım!"
Adamlar Sunguroğlu'nu gördüler. Bir an durakladılar. Sonra hemen kamaralarına girip gözden kayboldular.

Kamaralarını basıp hesap sormak vardı, ama hiç sırası değildi. Gemi ana baba gününe dönmüştü. Herkes oraya buraya koşuyordu. Kaptan bağıra çağıra emirler savuruyor, emirleri ânında yerine getiriliyordu.

Yanına gitti:
"Bizi yakalayabilirler mi?" diye sordu.
Aksi aksi karşılık verdi kaptan:
"Dua et de yakalayamasınlar, bir yakalarlarsa..."
"Kim bu, Kör Petro mudur, nedir?"

"Hiç tanışmamanı dilerim. Denizlerin yedi belâlısıdır. Aman vermez."

"Meraklandım. Teke tek karşılaşmak ne iyi olurdu."

Dik dik Sunguroğlu'na baktı:
"Tavsiye etmem. Şayet böyle bir durumla karşılaşırsan yapabileceğin en akıllıca iş tabana kuvvet kaçmaktır. Artık kamarana dön ve çağrılmadıkça çıkma..."

"Emir vermeye bayılıyorsun değil mi?"
Kaptan sırtını döndü. Sunguroğlu kamarasına doğru yürüdü. Sabahki sersemliği geçmişti. Galiba denize alışıyordu. Bununla birlikte vaziyet parlak sayılmazdı. Kör Petro ile teke tek dövüşmek zevkli olacaktı, ama bir yığın adamına karşı kılıç kullanmanın hoşa gidebilecek tarafı yoktu.
Kamarasına girerken etrafa bir göz attı. Gemi ters istikamette dümen kırmıştı. Kaptan yılgındı gerçekten. Yedek yelkenleri de açmıştı. Bu belâyı kazasız belâsız savuşturmak istiyordu besbelli. Haklı sayılırdı. Küçük bir tekne ile birkaç yolcu, Kör Petro denen korsanın yedi canlı adamlarıyla başa çıkamazdı.

Kamarasına girdi. Etraf şaşırtıcı biçimde dağınıktı. Kamarayı böyle dağınık bıraktığını hatırlamıyor-

du. Eşyalar yerlere saçılmış, yatak dürülüp kamara-
nın bir köşesine fırlatılmıştı. Birileri girmişti buraya!
Girmiş ve fellik fellik aramıştı. O iki adamı hatırla-
dı...

....
"Hesap sormamış olmayacak" diye tısladı, "Bey-
leri ziyaret etmek artık vacip oldu."
Kamarasından çıkmaya hazırlanırken şiddetli bir
sarsılmayla yuvarlandı.
"Bu da nesi?"
Çatırtılar küfür seslerine karıştı. Birkaç feryat
koptu. Sunguroğlu hızla doğrulup kıç kasaraya gitti.
Gemi isabet almıştı. Korsan gemisinden mancınıkla
atılan kocaman bir taş gülle tam güverteye düş-
müştü.
Kaptanı buldu.
"Can kaybı var mı Kaptan?"
"Kamarana gitmeni söylemiştim" diye homur-
dandı aksi aksi, "sadece yaralı var."
"Gerekiyorsa yardıma hazırım."
Şöyle bir tepeden aşağı süzdü Sunguroğlu'nu:
"Gemicilikten anlar mısın?"
"Eh," diye cevap verdi alçakgönüllülükle, "bir za-
manlar haylice gemi kullanmıştım."
"Pekâlâ öyleyse, şu direğe çık da berbat olan
yelkeni topla..."
Bunu söylerken bir yandan da sırıtıyordu. Sırıtığı
Sunguroğlu'nun hiç hoşuna gitmemişti. Bununla
birlikte teklifi geri çevirmedi. Çünkü bir an önce bu
belâyı savuşturup Rodos'ta olmak istiyordu.
"Çıkacağım" dedi.

Bir kedi çevikliğiyle çarmıhlardan direğe tırman-
dı. Kaptan şaşakalmış, öyle aval aval bakıyordu.
Aklı sıra Sunguroğlu'nu faka bastırıp üstünlüğünü
gösterecekti. Ama en usta gemicilerinden daha us-
ta tırmandığını kabul etmek zorunda kaldı.
"Şeytanın tâ kendisi" diye söylendi.
Sonra sesini yükseltti:
"Topla yelkeni, serene bağla..."
Fakat aksilik... Bir gülle daha uçtu korsan gemi-
sinden. Güvertede kim var kim yok ambarlara sı-
ğındılar, Sunguroğlu ise kalakaldı direğin üstünde.

İyi hedeflenmişti. Doğrudan gemiye geliyordu.

Direğe isabet ettiği anda kıracak, Sunguroğlu büyük ihtimalle güverteye düşüp parçalanacaktı.

Çabucak kararını verdi, "Allah" diye çığlıkladı ve kendini denizin serin kollarına bıraktı.

Tam zamanında hareket etmişti. Biraz daha gecikmiş olsaydı direğin dibine isabet eden gülle, direkle birlikte Sunguroğlu'nu da tuzla buz edecekti.

Etrafa, kırılan tahtalar saçılmış, kırılan direk çarmıhlarla gemiye bağlı kaldığından gemi tehlikeli şekilde yana yatmıştı. Kaptan Guidi derhal çarmıhların kesilmesini emretti. Çarmıhlar kesilince gemi düzeldi. Ama yelkenlerinden eser kalmamıştı. Olduğu yerde dönüp duruyor, Kaptan Guidi, aklına gelen bütün lanetleri ard arda yağdırıyordu.

Sunguroğlu ise denize karışan direğe tutunmuş, şimdilik canını kurtarmıştı. Ama yüze yüze Rodos'a gidemeyeceğini çok iyi biliyordu. Sahil de hiçbir taraftan görünmüyordu. Dua etmekten başka çaresi yoktu. Bağırsa sesini işittirebilirdi belki, fakat işe yaramazdı. Yelkensiz bir geminin manevra yapıp yanına sokulması imkânsızdı.

"Gemiye doğru yüzsem..." diye düşündü bir an.

Gittikçe yaklaşmakta olan korsan gemisini fark edince vazgeçti. Şimdilik beklemeliydi. Gün doğmadan neler doğar, ümitsizliğin kopkoyu olduğu yerlerde nice taze ümitler fışkırırdı.

"Büyük Allah'ım, bana yardım et!"

Kör Petro'nun gemisi, Kaptan Guidi'nin gemisine

rampa olmuştu. Bunu, çığlıkların ve kılıç şakırtılarının artmasından anladı. Dövüşün çok kısa süreceğini biliyordu. Birkaç gemicinin tecrübeli korsanlara karşı direnmesine imkân yoktu. Kendisi gemide olsaydı belki bir şeyler düşünürdü. Ama bulunduğu yerden yardım edemezdi.

Biraz sonra ortalık duruldu. Geride yalnızca rüzgârın armalara vuran ıslıklaması kaldı.

"Guidi'nin işi tamam" diye düşündü Sunguroğlu. "Canımı kurtarmanın bir yolunu bulmalıyım artık. Yoksa bu deniz ebediyen beni yutar."

Yakınında bir ses duyunca hızla döndü. Dönmesiyle birlikte Kaptan Guidi'nin başını gördü.

"Hey Kaptan, bu tarafa yüz!"

Fakat başı dalgaların arasında tekrar kaybolmuştu.

"Kaptan Guidi, Kaptan Guidi!.."

Onu gördüğü tarafa yüzdü. Yeterince yaklaştığın-

da daldı. Kaptan Guidi ağır ağır dibe sürükleniyordu.

Hızlı hareketlerle ona yetişti. Ceketinin yakasından tutup yukarı çekti. Sol kolundan yaralıydı. Yetişmese boğulacaktı.

Direğe sürükledi. Yarı baygındı. Biraz kendine geldiğinde:

"Öldüm mü?" diye sordu.

Sunguroğlu gülmemek için kendini zor tuttu:

"Henüz yaşıyorsun Kaptan. Daha doğrusu yaşıyoruz. Yaranın hafif olduğunu sanıyorum."

Acı acı güldü Kaptan:

"Yaranın derini yüreğimde" dedi, "gemimden oldum. O an ölmek istedim, ama denize düşünce hayatta kalmak için çabaladım. Çok tuhaf değil mi?"

"Değil" diye cevap verdi Sunguroğlu, "insan zaman zaman böyle düşünür, ama ölümle yüz yüze geldiğinde hayata dört elle sarılır, her şeye yeniden başlama azmiyle dolar."

"Çok doğru. Aynen dediğin gibiyim."

Bakındı. Korsan gemisinin yedeğinde çekilen teknesine baktı.

"Bütün emeklerim" diye mırıldandı, "bütün hayatım gidiyor işte. Bir anda her şey mahvoldu."

Toparlanmaya çalıştı.

"Sana teşekkür borçluyum. Lâkin söyler misin, bu durumda ne yapabiliriz?"

Sunguroğlu ne söyleyebilirdi? Sadece teselli etmeye çalıştı:

"ümidini kaybetme. Bir kapıyı kapayan Allah, başka kapılar açar."

"Buna inanıyorsun ha..."

"Elbette. Bütün kalbimle inanıyorum."

"Müslüman olduğun ne kadar da belli."

"Bak buna çok sevindim."

"Evet. Sadece bekleyeceğiz galiba. Talihimiz yaver giderse rüzgâr bizi karaya sürükler veya dost bir gemi tarafından görülürüz."

"İnşallah."

Sunguroğlu, Kaptanın bitkin hâlini düşünüyordu. Kollarındaki kuvvetin giderek tükendiği belliydi. Böyle uzun süre direğe tutunamayacaktı.

Çarmıhları kullanarak Guidi'yi direğe bağladı.

"Şimdi oldu işte, kendimi de emniyete alıp yarana bir bakayım."

Kaptanın yarasını dikkatle muayene eden Sunguroğlu, fazla derin olmadığını gördü. Kanama zaten durmuştu. Yapılacak bir şey kalmamıştı:

"Merak etme dostum, yakında iyileşirsin."

"Hangi yakında? Bu deniz bizi yutar."

"Sanmam. Yine de bu meseleyi kurcalamak istemiyorum."

Kaptan tuhaf tuhaf bakıyordu. Bakışlarında bir tereddüt bulutu yerleşmişti. Sıkıntılıydı. Bir şeyler söylemek istiyor, fakat nedense vazgeçiyordu.

Sunguroğlu ise bunun farkında değildi. Gözleriyle ufku tarıyordu. Şimdi ufukta bir yelkenli belirse ne kadar sevinecekti. Arkadaşları nasıldılar acaba? Herhalde vaziyetleri şu içinde bulunduğu vaziyetten kötü olamazdı. "Kim bilir?" diye geçirdi içinden, "Sen-Jan şövalyeleri denizden besbeter insafsızdır."

"Daldırdın Osmanoğlu..."

Kaptanın sesine döndü:

"Biraz..."

"Sana Osmanoğlu diyorsam adını bilmediğimdendir. Kusura kalma..."

"Yok canım. Osmanoğlu diye çağrılmak hoşuma gider. Rahmetli babam, Osman Gazi'nin can kardeşiydi. Bir an bile yanından ayrılmazdı."

"Nasıl öldü? Herhalde denizde değil..."

"Karada. Kahpe bir Bizanslının okuyla. Ama öcünü kat kat aldım."

"Kin gütmediğini sanırdım."

"Daha gençtim o zamanlar. Çiçeği burnunda bir delikanlıydım. Akça Dedem vardı; beni büyüten adam... Bir gün babamın ölümünü anlatınca beynimden vuruldum. Kapıp koyverdim kendimi. Neyse, bunlar geçmişte kaldı."

Kaptan hâlâ mütereddittı. Hâlâ bir karara varamamıştı.

"Adını söylemedin bile."

Gülümsedi:

"Sunguroğlu derler. Sunguroğlu Aykut Bey. Tanıştık mı?"

"Ya, tanıştık. Belki arkadaş bile oluruz."

Bir süre düşündükten sonra devam etti Kaptan Guidi:

"Senden af dilemeliyim. Ne de olsa hayatımı kurtardın. Bir şey söylemek istiyorum..."

Sunguroğlu uzaklara bakıyordu:
"Kamaramı arattığını mı?"
Kaptan Guidi afalladı:
"Nerden biliyorsun?"
"Bilirim. Keseme nasıl baktığını gördüm. Ayrıca handa başıma gelen o işte de parmağın var, değil mi?"
Daha beter afalladı adam... Direğe bağlı olmasa belki kollarını gevşetir, bu utanca katlanmamak için intihar ederdi.
"Asıl merak ettiğim şu" diye devam etti Sunguroğlu, "Senin, Şövalye Don Piyer'le tanışıklığın var mı?"
"Niye sordun?"
"Arkadaşlarımı kaçırdı. Onu bulmak için yaşamam lâzım."
"Şövalyeyi herkes tanır. Ben herkesten biraz fazla tanırım. Ama arkadaşlarının kaçırılmasıyla bir ilgim yok. İnan bana."
"İnanırım. Denizin ortasında yalan söyleyecek değilsin herhalde."
Guidi utançla başını indirdi:
"Lanet olsun! Söyledim bile..."
Sunguroğlu gerçi şaşırmamıştı, ama adamı daha fazla utandırmamak için şaşırmış gibi yaptı:
"Vay!.. Demek bu tarakta da bezin var!"

"Utanıyorum. Hayatımda ilk olarak bugün utanıyorum ve yaptıklarımdan pişmanlık duyuyorum. Şövalye Don Piyer denen şeytanın oğlu, patronum olur. Aslında gemiyi bana o aldı. Görevim seni Rodos'a götürmekti. Şüphelenmemen için handaki o sahneyle kamaradaki oyunu tertipledim. Bizi hırsız sanman işime geliyordu. Şövalyenin adamı sanmandan daha iyiydi."
"Fena bir plân sayılmaz."

"Ama her şey berbat oldu. Yok, iyi oldu denebilir. Biraz biraz insanlığın ne olduğunu öğreniyorum galiba. Ne çare, ömrümün sonuna geldim."

Kaptan Guidi derin bir soluk aldı. Denizin engin maviliğini yudumladı âdeta...

"Her şeyi öğrendin işte. Hadi, çöz bu halatı belimden. Salıver, olsun bitsin. Gebermeyi yüz kere hak ettim zaten."

Sunguroğlu susuyordu.

"Çözsene. Bunu hak ettiğimi kabul ediyorum."

Kımıldamadığını görünce bir daha soluklandı:

"Beklerim" diyerek omuz silkti, "nasılsa o iş kendiliğinden olacak."

"KARA GÖRÜNDÜ!..

İki gün sonra güneş yine doğdu.

Susuzluk iki kazazedeyi fena hırpalamıştı. Açlık neyse, ama susuzluk dayanılır gibi değildi. Kaptan Guidi yarı baygın, direğin üstüne yığılmıştı. Sunguroğlu ise gücünün son kırıntılarını harcıyordu. Ağzının içinde çıbanlar çıkmıştı. Ağzı kurudukça deniz suyuyla çalkalamaktan olacaktı. Kaptan Guidi birkaç kere deniz suyunu içmeye kalkışmış, Sunguroğlu güçlükle engel olmuştu.

Yine güneş doğmuştu işte. Birazdan tepeye gelecek ve sıcaklık büsbütün dayanılmaz bir hâl alacaktı. Son anlarını yaşadığını hissediyordu. Çocukluğunu, gençliğini görüyordu. Bazen düşman çehreler Deliriyordu gözlerinin önünde, bazen dost çehreler; düşmanı boğmak, dostu kucaklamak için uzanan Kolları her seferinde denizin karanlığına dalıyordu.

Ufka baktı ümitsizliğin doruğunda. Bir çizgi; şef-

faf, mavi bir çizgi... Hayır, mavi değil, kırmızı... Serap mıydı? Gözleri uçsuz bucaksız mavilikte bozulmuş muydu? Hayal görmeye mi başlamıştı?

Guidi'yi dürttü:

"Hey Kaptan, şuraya bak!.."

Fakat uyandıramadı. Gözleriyle birlikte beynini de zorlayarak uzun uzun baktı. Gözleri acıdı. Ama çizgi daha da belirginleşti. Çılgıncasına bağırdı:

"Kara göründü, kara göründü!.. Kurtulduk çok şükür!.."

Öğleüstü, ayakları kumsala değmişti. Kendini direkten çözdü. Deliliğe kayan bir aceleyle hareket ediyordu. Bunu fark edince durdu.

"Kendimi toparlamalıyım" dedi.

Diz çöktü ve ellerini açtı:

"Yüceler Yücesi Allah'ım, Sana sonsuz şükürler olsun!"

Sakinleşmişti. Acele etmeden Guidi'yi de çözdü. Kumsala uzattı. Hemen su bulması gerektiğini biliyordu. Yeleğini çıkarıp Guidi'nin başına örttükten sonra, yürümeye başladı.

Her adım atışta yıkılacak gibi oluyordu. Bitkindi, aç ve susuzdu. Guidi'den kalır yanı yoktu, ama dayanmaya çalışıyordu. Fakat ne kadar daha dayanabileceğini kestiremiyordu. Gözlerinin önünde ateş böcekleri uçuşuyordu sanki... Binlerce, milyonlarca ateş böceği... Etrafını sarıyorlardı. Kocamanlaşıyor, devleşiyor ve Sunguroğlu'nu yere yıkıyorlardı. Birisi

de gırtlağına çöreklenmişti. Nefesini kesiyordu. Düşmanları bu kılıkta gelmişlerdi demek. Bu sefer böyle bir yola başvurmuşlardı. Teslim olmayacaktı.

"Hayır, teslim olmayacağım! Gelin hainler, namertler gelin!.."

Bir adım daha attı.

"Gelin bakalım!.."

Hâlâ belinde duran kılıcını çekmeye çalıştı. Fakat kuvveti buna bile yetmiyor, kılıç binlerce batman kadar ağır geliyordu. İnledi:

"Durun!.."

Yere kapaklandı ve hareketsiz kalakaldı.

Kırmızı kumsalda birbirine otuz kırk adım mesafede iki siyah leke yatıyordu şimdi: Sunguroğlu ve Kaptan Guidi...

KÖSE İLE İBRAHİM NE ÂLEMDE?

Taş ocağı...

İnsafsız Sen-Jan şövalyeleri...

Ve ayaklarından birbirlerine zincirlenmiş olarak kırbaç altında çalıştırılan esirler...

Bunlardan biri İbrahim, öbürü Köse...

İki haftada zayıflamışlar, tanınmayacak hâle gelmişlerdi. Gırtlaklarına kadar öfke doluydular. Bir fırsatını bulup şu gaddar nöbetçilerden birinin boğazına sarılmak için tutuşuyordu İbrahim. Hep fırsat gözlüyordu. Fırsat gözlemekten çalışmaya zaman bulamıyor, bunun için de sık sık kırbaçlanıyordu.

On beş gün, her ikisine de on beş yıl gibi gelmişti. Burada geçen her günün bir yıla bedel olduğunda

müttefiktiler. Doyasıya yiyecek vermiyorlar, ama öldüresiye çalıştırıyorlardı.

"Dayanamayacağım" diye iç çekti İbrahim, "Şu heriflerden birini ayağımın altına almamış olmayacak."

Bunları söylerken yaşlı bir Osmanlıyı kırbaçlayan nöbetçiye doğru kin dolu gözlerle bakıyordu.

"Kurban olduğum, bakma" diye yalvardı Köse, "Bu bakışların başımıza az dert açmadı."

Hasretle soluklandı ardından:

"Sunguroğlu da nerelerde kaldı?"

"Gelir mi diyorsun?"

"Gelir. Ne yapar yapar, gelir."

"Zor gelir Köse Ağam. Nereye götürüldüğümüzü bile bilmiyor ki..."

Konuşmalar nöbetçilerden birinin dikkatini çekmişti. Kırbacını ıslıklata ıshklata üzerlerine yürüdü.

"Dalga geçmek ha! Lâklâk etmek, öyle mi? Gösteririm size Osmanlı maymunları..."

"Maymun senin gibi olur" diye diklendi İbrahim.

Bereket versin, dilini bilmiyordu. Anlasa mutlaka öldürürdü. Öldürmedi. Ama öyle bir kırbaçladı ki, ikisini yarı baygın vaziyette zindana kapadılar.

Geceyarısına doğru biraz kendilerine geldiler. Zindanın kapısı ağır ağır açıldı ve içeri bir gölge süzüldü.

Tekrar kırbaçlanacaklarını zanneden İbrahim, duvara el ve ayaklarından kelepçelenmiş olduğunu unutup doğrulmaya kalktı. Zincirler sakırdadı.

"Kahretsin!.." diye hınçlandı.

"Sakin ol" dedi Köse, "Bakalım kimdir?"

Gölgeye döndü. Karanlıkta yüzü seçilemiyordu. Ancak sesini duyunca tanıdılar:

"Size kötü bir haberim var Osmanlı çömezleri! Arkadaşınız Sunguroğlu denizin yedi kat dibini boyladı."

Şövalye Don Piyer'den başkası değildi konuşan. İbrahim öfke ve acıdan mosmordu. Köse'nin hâli

ise ondan daha beterdi. Sunguroğlu'nun boğulmuş olduğuna inanmak istemiyordu, ama araştıracak vaziyette değildi. Sadece:

"Yalan!" diye haykırdı, "Yalan söylüyorsun, bizi ümitsizlikten öldürmek için uyduruyorsun."

Şövalye Don Piyer ıslık gibi bir sesle güldü:

"Ben de çok üzüldüm duyunca; çünkü onu ellerimle öldürmek istiyordum! Adamım Guidi, arkadaşınızı buraya getirecekti. Şanına yaraşan bir karşılama töreni yapacaktım. Dilim dilim doğrayacaktım soysuzu! Yazık ki Guidi, korsanların en sersemi Kör Petro'ya çarpıldı. Artık sizi yem oiarak kullanamayacağıma göre..."

Sustu ve manâlı bir kahkaha patlattı.

Köse, soğukkanlılığını elde etmeye çalışıyordu. Bunun için büyük bir gayret göstermesi gerekmişti. Ama İbrahim öfke küpüydü. Öfkesine ümitsizlik de eklenmiş, Sunguroğlu'nun yalan mı, gerçek mi olduğuna bir türlü karar veremediği ölüm haberi ise tuz biber ekmişti. Çıldıracak gibiydi.

"Kalleş!" diye bağırıp atıldı.

Ne çare, zincirler sağlamdı. Kımıldayamıyordu bile...

"İstediğin kadar tepinebilirsin soytarı" diye gürledi Don Piyer, "Nasılsa size ihtiyacım kalmadı."

Köse nihayet soğukkanlılığını kazanmıştı:

"Sunguroğlu'nu niçin öldürmek istiyorsun?" diye sordu, "O seni tanımıyor bile..."

Şövalye Don Piyer hırslı hırslı cevap verdi:

"Zaten ben de önce kendimi tanıtacaktım. Diyecektim ki, bir vakitler Çimpe civarında kılıçladığın Selikos'un yeğeniyim. Siz hatırlar mısınız Şövalye Selikos'u?"

"Hem de nasıl!" diye atıldı İbrahim. "O soy..."

Köse gürültülü şekilde öksürdü. İbrahim'i şövalyenin duymaması için vargücüyle konuşmaya başladı:

"Şövalye Selikos mu dedin, kim bu adam? Adını ilk defa senden duyuyorum. Necidir, nerededir?"

Tam vaktinde müdahale etmişti. İbrahim, Köse'nin ne yapmak istediğini anladı. Ama ne fark ederdi sanki? Nasılsa buradan sağ kurtulamayacaklardı. Ha bir an önce olmuş, ha birkaç gün son-

ra... Ne önemi vardı? Ölümü beklemek ölmekten daha da zordu. Köse bunu anlamıyor muydu? Sanki niçin geciktirmeye çalışıyordu? "İhtiyarın bir bildiği olmalı" diye düşündü, "Hele susalım bakalım."

Köse tekrar konuşmaya başlamıştı:

"Şimdi bize ne yapmayı düşünüyorsun Don Piyer?"

"Ne mi? Taş ocağında çalışıyorsunuz ya, daha ne yapayım? Dur bakalım, belki öldürürüm. Düşünmem lâzım. Sungur oğlu'nun geberdiğinden emin olabilsem..."

Son cümle hem Köse'nin yüreğini ferahlattı, hem de İbrahim'in... Derin derin nefestendiler. Şövalyenin bu konuda tereddüdü olduğuna göre, bütün ümit ışıkları sönmemiş demekti. Sunguroğlu pekâlâ yaşıyor da olabilirdi. Şayet yaşıyorsa Rodos'a gelecek ve mutlaka kendilerini kurtaracaktı.

Sevinçten bağırmamak için kendini güç zapteden Köse, şövalyeye biraz daha alaycı bir sesle:

"Hani ya dilimizi bilmiyordun?" dedi, "handa bir tercüman aracılığıyla konuşmuştuk."

"Dilinizi biliyorum. Fakat Osmanlıca konuşmayı sevmiyorum. Çünkü Osmanlıları sevmiyorum. Bir gün hepinizi geberteceğim."

Söylediklerinden memnun bir kahkaha daha attı ve zindandan çıktı.

İHTİYAR BALIKÇI

İhtiyar balıkçı Herzel, o sabah kulübesinin damını aktarmaya çıkmıştı. Ne zamandır söylenen karısına sürpriz yapacaktı. Kardeşini ziyarete giden karısı döndüğünde damı onarılmış bulacak ve sevinecekti.

Birden gözleri kumsaldaki iki siyah lekeye takılınca durakladı. Elindeki işi bıraktı.

"Orada bir şeyler oluyor galiba" diye söylendi.

Siyah lekelerden biri yalpalayarak yürüyor, diğeri kımıltısız yatıyordu.

"Korsanların işi olmalı" diye söylendi, "Birilerinin daha canını yaktılar."

Havayı derin derin kokladıktan sonra güldü:

"Altın kokusu geliyor. Şunlara bir bakmak dam aktarmaktan daha kârlı olabilir."

O sırada yürüyen siyah leke de yere kapaklan-

mıştı. İhtiyar Herzel:
"Tamam" dedi, "altın kokusu iyice gelmeye başladı, umarım ölmemişlerdir."

Damdan aceleyle inerken az daha düşüyordu. Gücü elverdiği ölçüde sahile doğru koşmaya başladı.

Sunguroğlu kendine geldiği zaman eski bir yatakta yatıyordu. Bakındı. Ağzı artık yanmıyordu. Gözlerindeki bulanıklık da geçmişti. İlk fark ettiği şey duvara asılı balık ağlarıydı. İkinci fark ettiği ise ihtiyar Herzel'in bumburuşuk yüzü.

"Neredeyim?" diye sordu halsizce.

İhtiyar, buruşuk yüzünü besbeter buruşturup çirkinleştiren bir gülüşle karşılık verdi:

"Evimdesiniz. Buraya ev demek caiz değil ya,

neyse... Sizi kumsalda baygın buldum. Güçlüsün besbelli. Arkadaşın hâlâ kendine gelemedi."

Ancak o zaman kaptan Guidi'yi hatırladı.

"Nerede o?.."

"Arkadaşın mı? Nah, orada yatıyor. Yarasını da yıkayıp sardım. Tabiî, bunlar karşılıksız yapılmaz. Umarım kesenizi denize düşürmemişsinizdir."

Sunguroğlu adamdan iğrendi birden. Böyle durumlarda paradan başka düşünecek şeyler olmalıydı. Ama ihtiyar umursamıyordu bile...

"Yahudi misin?" diye sordu gayriihtiyari.

"Niye sordun? Yoksa Yahudileri sevmez misin? Ben ise insanları dinlerine, ırklarına göre ayırmam; sadece keselerine göre ayırırım! Kesesi şişkinse yardıma değer demektir, kesesi boşsa bırak gebersin! Kendine hayrı dokunmayanın başka kime hayrı dokunur?"

Kaptan Guidi inlemeye başlamıştı. İhtiyar, kalkıp yanına gitti.

"Biliyor musun? Arkadaşın beni sevmedi" diye konuştu, anlayıp anlamadığına aldırmadan... "Beni para delisi olmakla suçluyor için için; bu belli. Olsun, parayı sevmek yalnız Yahudilere vergi değildir ki... Sizi bu hallere koyan korsanlar da parayı seviyor. Öyle değil mi dostum?"

Kaptan Guidi besbelli bu abuk sabukluktan sıkılmıştı. Kendisini kurtarması için yalvaran gözlerle

Sunguroğlu'na bakıyordu. Sunguroğlu:
"Onu rahat bırak" dedi emreder gibi, "Meraklan-

ma, yardımının karşılığını alacaksın. Yiyecek bir şeyler var mı?"
Herzel, Sunguroğlu'nun yanına döndü:
"Her şey var, her şey; yeter ki sen keseden haber ver!"
Sunguroğlu elini kuşağına attı. Çıkardığı keseyi ihtiyarın önünde birkaç kere şakırdattı. Tekrar kuşağının arasına soktu.
"Yiyecek bir şeyler hazırla" dedi sertçe, "Sıcak ve sulu olsun."
İhtiyar Herzel yerlere kadar eğildi:
"Emriniz can baş üstüne beyzadem, hemen geliyor."
"Dur ihtiyar!" diyerek durdurdu Sunguroğlu, "Burasının neresi olduğunu söylemedin hâlâ..."
"Neresi mi? Bir köy, bir sahil köyü; üstelik de ada... Kolay kolay gemi uğramaz buraya. Yani emniyettesiniz. İmparator bile sizi bulamaz, merak etmeyin. Tabiî, kesenizde altın olduğu müddetçe... Balıkçı Herzel emrinize amadedir."
Sunguroğlu sorusunu başka biçimde sordu:
"Hangi milletin askeri var bu adada?"
İhtiyar kurnazca gözünü kırptı, aptalca da güldü:
"Asker!.. Yoo, doğrusu bu işlerden anlamam. Aklımda tutabilecek kadar da zekî olduğumu sanmıyorum. O kadar hızlı el değiştiriyor ki bu ada, aklım karışıyor. Hangi milletin askeri var, diye sormuştun değil mi? Yahudi olmadıkları kesin; çünkü benden

bolca balık alıyorlar ve pazarlık etmeden de parayı ödüyorlar."
Sunguroğlu, kuşağındaki keseyi tekrar çıkardı. İki altın alıp ihtiyarın önüne attı:
"Şimdilik yeter sanırım. Adada kimlerin bulunduğunu söylemen için yani..."
İhtiyar altınları topladığı gibi koynuna soktu, güldü keyifli keyifli:
"Eli açık insanlar öteden beri hoşuma gider benim. Bu hesapça altın yumurtlayan iki tavuğum var demektir. Sahi, cevap bekliyorsun ha!.. Dinle öyleyse. Ada hiçbir milletin değil."
"Ne demek bu?.."
"Şu demek, ada korsanların elinde!.."

Sunguroğlu dirseğine dayanıp doğruldu:
"Adını da söyle..."
"Öyleyse dikkat et dudağın çatlamasın delikanlı, adına Şövalye Don Piyer derler. Şu sıra Rodos'ta olduğunu duydum. Bir sefer görmüşlüğüm var. Sarayına balık götürdüğümde kapıda karşılaştık. Böyle pis kokulu köpekleri saraya sokmayın, diye haşladı adamlarını. Ona göre ben pis..."
Sunguroğlu'nun kalkıp hazırlanmaya başladığını görünce dehşetle bağırdı:
"Delirdin mi, ne yapıyorsun?"
"Aklım başımda ihtiyar, Don Piyer'in senin hakkındaki düşünceleri beni ilgilendirmez. Etrafa bir göz atmam lâzım."

"Bu hâlinle çok yürüyemezsin..."
"Çok yürümeye gerek görmüyorum. Biraz yürüyebilsem yeter. Guidi, beni burada bekle, ben dönmeden bir yere kımıldama sakın!"
Herzel, altın yumurtlayan tavuklardan birinin evinde kalacağına sevinmişti. Ellerini ovuşturarak sokuldu:

"Ben bakarım" dedi, "evlâdım gibi bakarım. Arkadaşını hiç merak etme, işini rahatça gör..."
Arkasından dışarı çıktı:

"Şey, arkadaşının da seninki gibi bir kesesi var mı acaba?"
Sunguroğlu, ihtiyar Yahudiyi tokatlamamak için kendini zor tuttu.
"Masrafları ben karşılayacağım. Kaptana bir şey olursa canına okurum! Anlaşıldı mı?.."
Herzel gülünç bir şekilde eğildi:
"Emredersiniz beyzadem, emredersiniz..."
"Pekâlâ anlaştık. Şimdi şehre giden yolu tarif et..."
Kumsaldan yukarı uzanan daracık bir yolu işaret etti:
"Surdan gideceksin, dosdoğru, sağa sola sapmadan yürüyeceksin. Yolu tarif ettiğim için altın borçlandın. Ayrıca bir altınlık malûmat vereyim sana: Yabancılardan hoşlanmazlar. Silâhlı yabancılardan hele hiç hoşlanmazlar. Kılıcını şalvarında sakla. Kim olduğunu sorarlarsa yardımcım olduğunu söyle. Paramı da peşin öde. Geri dönmezsen eğer tek

kaybım olsun..."

"Avucunu yala" dedi Sunguroğlu, "Dönmezsem paranı alamazsın. Bu yüzden çeneni tut da kimseye benden söz etme..."

Herzel'in tarif ettiği yola girdi...

GEMİDE İSYAN

"RODOS'A BAŞKA TÜRLÜ GİDİLMEZ!"

Bir süre yürüdükten sonra kılıcını şalvarına soktu. Zaten üstü başı dökülüyordu. Balıkçının yardımcısı olduğunu söylediğinde kimse şaşırmayacaktı.

Gerçekten de sasınmadılar. Başları damalı mendillerle örtülü iki korsan şehir girişinde yolunu kesip kim olduğunu sorduklarında "Balıkçı Herzel'in yardımcısı" dedi ve geçti. İlk rastladığı hana girdi. Haber toplamak için böyle yerler birebirdi.

Birazdan yanılmadığını anladı.

Yanıbaşındaki masada oturan iki kişi Rodos seferinden bahsediyorlardı. Kulak kesildi:

"Yarından sonra sefer var. Yeterince tayfa toplayamadık daha. Rodos'a dört kişiyle gidecek değiliz ya..."

"Takma kafanı Sör Misel, güzellikle olmazsa zor!a olur."

"Yani, gözümüze kestirdiklerimizi sarhoş edip gemiye dolduralım..."

"Tabiî, kırbaç altında usta denizci kesilir, üç günde sana bana taş çıkartırlar."

"Başka da çare yok..."

Sunguroğlu ağır ağır kalktı. Adamların masasına sokuldu. Ellerini önünde bağlayıp boynunu büktü. Bu haliyle yiyecek ekmeği olmayan birine o kadar benziyordu ki...

"Efendilerim" diye söze başladı, "Söylediklerinizi istemeyerek duydum..."

Adamlardan biri fırladı yerinden:

"Ne! Duydun mu? Hiç iyi etmedin. Artık ölmen gerekiyor."

Sunguroğlu acele acele devam etti:

"Bana kıymayın efendim. Aslında gönüllü gemici yazılmak istiyorum. Yanında çalıştığım ihtiyar Herzel her gün kırbaçlıyor beni. Ekmek vermiyor. Bir gemide çalışmak istiyorum."

Tepeden tırnağa süzüyorlardı Sunguroğlu'nu. Az önce yerinden fırlayan adam tekrar yerine oturmuştu. Gülüyordu.

"Pekâlâ delikanlı" dedi, "Geminin lostromosuyum, bu da kaptanı. Adına Sör Misel derler. Bizimle çalışmak istiyorsan eğer yarın sabah limanda ol. Gemimizin adı Padima'dır."

Sunguroğlu hâlâ el ovuşturuyordu.

"Şey, efendim..."

"Yine ne var?"

"Acaba arkadaşıma da iş bulunur mu?.."

Sör MişeFin yüzü memnuniyetle aydınlandı:

"O da senin kadar güçlü görünüyorsa al getir."

"Sağ olunuz efendim, bu iyiliğinizi hiç unutmayacağım. Arkadaşım adına da teşekkür ederim. Çok iyisiniz."

Kapıya doğruldu. Sör Misel ve arkadaşı, Sunguroğlu'nun arkasından birer kahkaha attılar:

"Korkarım gemiye geldiğinde bizi çok iyi bulmayacaktır" dedi Sör Misel.

"Hiç önemli değil" diye karşılık verdi lostromo, "İkisi yeter bize. Belki yarın sabah palamarı çözer, yola koyuluruz."

"Yükleme işi biterse tabiî..."

"Biteceği muhakkak. Don Piyer'in emriyle Rodos'a gidecek portakalın yüklenmesini geciktirmeye kim cesaret edebilir?"

"Öyleyse içelim dostum..."

"İçelim. Şu kafasız delikanlının şerefine!.."

* * *

Sunguroğlu balıkçı kulübesine döndüğünde Guidi'yi oldukça iyi buldu. İhtiyar Herzel ona gerçekten de çok iyi bakmış olmalıydı. Durmadan sırıtıyordu.

"Sihirli merhemim tesirini gösterdi, yarası tertemiz oldu, birkaç gün içinde toparlanır."

"Birkaç günlük vaktimiz yok ihtiyar, yarın yola çıkıyoruz."

"Ne?.. Bu kadar çabuk gidemezsiniz!"

Sunguroğlu, Guidi'nin yatağına oturdu:

"Rodos'a gidersek gemine rastlama ihtimalimiz artar, öyle değil mi?"

"Öyle" diye cevap verdi Guidi, "ama artık Rodos'a gitmek istemiyorum. Şeytan görsün Don Piyer'in yüzünü..."

"Yüzünden bize ne? Biz gemini geri almak istiyoruz sadece."

Gözleri parlıyordu. Tekrar gemisini eline geçirmeyi ne kadar istediği ilk bakışta belli oluyordu. Yine de parıltıların ortasında korku benek benekti:

"Başarabilir miyiz?"

Sunguroğlu ona cesaret vermek için kesinlikle:

"Başarırız" dedi, "Hiç meraklanma, gemini alacağız. Ondan sonra istersen yoluna gidersin."

"Rodos'a nasıl gideceğiz peki?"

"İşin o tarafını bana bırak. Yarın sabah birlikte limanda olacağız. Padima isimli gemiye binip Rodos'a gideceğiz."

Hayretten ağzı bir karış açık kaldı Kaptan Guidi'nin:

"Sör Mişel'in gemisi!"

"Tanıyor musun?.."

"Evet, ama uzaktan. Sadece şöhretini duymuşluğum var. Eskiden İngiliz kralının has adamıymış. Sonra neden bilinmez, krala başkaldırmış. Kral da onu sürgün etmiş. Demek şimdi Şövalyenin emrinde çalışıyor?.."

"Amma da esrarengiz adam ha!.. Peki Şövalye dediğin kim ola?"

"Don Pİyer tabiî... Başka kim olacak?"

"Onun emrinde olduğunu nerden çıkardın?"

"Rodos'a başka türlü gidilmez de ondan!"

Sunguroğlu başını iki yana salladı:

"Şu Don Piyer denen herifin benimle ne alıp veremediği olduğunu hâlâ anlayamadım. İlle beni Rodos'a çekmekle eline ne geçecek? Arkadaşlarımı neden kaçırdı?"

Guidi gülüyordu:

"Aslında benim gemimi almak için değil, arkadaşlarını kurtarmak için gideceksin Rodos'a, biliyorum. Fakat seninle olmak hoşuma gidiyor Sunguroğlu. Birisi, bir Müslümanla dost olacağımı söyleseydi işkembesini dökerdim. Dünya ne tuhaf!"

MANKAFA BURNO

Ertesi gün erkenden limana gittiler...

Guidi biraz daha kendini toparlamıştı. Yüzüsol-
gundu, ama yaralı olduğu beli. olmuyordu. Nitekim
lostromo da anlayamadı.

»Arkadaşın bu ha!" derken sırıttı, "Pek çelimsiz.
İşe yarayacağından emin mısın?

"Evet" dedi Sunguroğlu, "iyi denizcidir."

«öyleyse işbaşına! Bana bakın, dalga geçmek
yok?Dalga gediğinizi görürsem kırbacı yersiniz! İş-
başına dedim!.."

Yalnız kalır kalmaz Guidi dişlerini sıktı:

"Bu herife Gaddar demekte ne kadar haklı olduk-
larını şimdi anlıyorum."

"Adı Gaddar mı? Amma da tuhaf bir isim..."

"Asıl adını bilmiyorum. Sanırım kimse de bilmi-
yor. Gaddar diye tanınır."

"Senin de tanımadığın kimse yok Guidi. İyi ki ta-
nıdıkların seni tanımıyor. Yoksa başımız yüz kere
belâya girerdi."

Yanlarına birisinin yaklaştığını görünce sustular.
Çok uzun boyluydu. Pazuları derisini yırtıp fışkıra-
cakmış gibi kabarıktı. Omuzlarının genişliği rahat-
lıkla üç karış gelirdi. Görünüşü tam bir insan azma-
nı görünüşüydü. Fakat vücuduna göre ince bir ka-
fası vardı. Kulakları aşırı büyük, gözleri ufacıktı.

"Adım Burno" dedi aptal aptal sırıtarak, "Bana
Burno diyeceksiniz. Tamam mı? Her zaman Burno
diyeceksiniz, çünkü yenisiniz. Tamam mı? Burno
demez de diğerleri gibi Mankafa derseniz kemikleri-
nizi kırarım! Tamam mı? Çok güçlüyüm, ben çok
güçlüyüm. Burno demezseniz kemiklerinizi kırarım!
Tamam mı?"

Birden Sunguroğlu'na sarıldı. Sıktı. Sunguroğlu
bir an kemiklerinin çatırtısını duydu. Mengeneye kı-
sılmış gibiydi. Kollarını da sarmaladığından kımılda-
yamıyordu. Bu Mankafa denen herif, biraz daha sı-
karsa hâli haraptı. Ciğerleri parçalanacaktı.

Fazla düşünmeden kasıklarına doğru bir diz attı.
Bereket, Mankafa Burno, gücü ölçüsünde zekî de-
ğildi. Mankafa adına tam tamına lâyıktı. Acı kuvve-
tine rağmen dövüş usullerinden habersiz bulunuyor-
du.

Böğürerek geri çekildi. Fakat kızmıştı. Gözlerin-
den alevler dökülüyor, köpük köpüğe soluyordu.

"Bana vurdun, vurdun bana. Tamam mı? Şimdi seni geberteceğim! Seni geberteceğim yabancı! Ta-

mam mı? Leşini köpek balıklarına atacağım! Tamam mı?.. Hoh hooo!.."

"Belânın büyüğü" diye söylendi Sunğuroğlu. "Gel bakalım!"

Mankafa Burno böğürerek atıldı. Sunğuroğlu mesafeyi iyi hesaplayarak vaktinde yana sıçradı. Mankafa ağırlığını tutamadı. Sunguroğlu'nun ileri uzattığı çelmeye de takılınca güverteye kapaklandı.

"Kesin dövüşü!.."

Sör Mişel'in sesiydi. Kaptan setinde duruyordu. Dün akşam giydiği süslü elbiseleri sırtından atmış, tam bir korsan gibi giyinmişti.

"Kesin dedim! Mankafa, buraya gel. Siz acemiler, Mankafa ile uğraşmayın. Geri zekâlıdır o, ne yaptığını bilmez."

Mankafa, Sör Mişel'in sesini duyar duymaz dayak yemiş köpeğe dönmüştü. Boynu bükük, kolları sarkıktı.

"Başüstüne Sör Misel" diye mırıldandı.

"Bir daha kavga ettiğinizi görmeyeyim. İşbaşına!.. Sandıkları istiflemeye girin. Haydi ambara dedim... Ambara!.."

O kamaranın kapısında gözden kaybolurken Gaddar Lostromo yanlarında bitti. Gelir gelmez bir tekme yapıştırdı Guidi'nin bacaklarına:

"Sizinle uğraşacağa benzerim" diye köpürdü. "İşbaşına dendiğini hâlâ duymadınız mı? Kırbacımı getirin!.."

Guidi az daha kapaklanıyordu. Sunğuroğlu vaktinde yetişip tuttu. Tabiî olmaya çalışarak:

"Peki" dedi, "gidiyoruz."

Bir korsan gemisinin normal gemiler gibi olmayacağını önceden biliyordu, ama böylesini de hiç düşünmemişti. Gemiye kumanda edenler amma da aksi heriflerdi. Yol boyunca nasıl tahammül edeceğini bilmiyordu. Yine de Guidi'ye:

"Sabretmemiz lâzım" dedi, "gemini başka türlü bulamayız."

Ambara indiler ve portakal sandıklarını istifleyen gemicilerin arasına karıştılar.

Öğleye doğru da palamarı çözüp yelken açtılar.

Deniz sakin, rüzgâr müsaitti. Padima bütün heybetiyle denizi yararak yol alıyordu.

Gemide Sunğuroğlu ve Guidi'nin dışında beş gemici daha vardı. Sör Misel ve Gaddar Lostromo hariç, diğerleri ölesiye çalışıyordu.

Sunğuroğlu, Mankafa Burno'nun ikide bir kendisini süzdüğünü ve anlamadığı bir şeyler mırıldandığını kaç kere gördü. Yüzükoyun yere kapaklanışını herhalde unutamıyordu. Belki de intikam almaya heveslenirdi. Tetikte durması lâzımdı.

Gemicilerden birine sokuldu:

"Adım Kutsos" dedi, "Seninki ne?"

"Yakovas. Niye sordun?.."

"Niye mi?.. Arkadaş olmak istiyorum."

"Benimle konuştuğunu görürlerse fena yaparlar."

"Konuşmak yasak mı?.."

"Hem de nasıl! İş arasında konuşmak yasaktır. Hadi artık işine..."

Tepeden bir ses patladı:

"Çalışın hazır yiyiciler, soysuzlar, çalışın! Sen!.."

Sunguroğlu, Mankafa Burno'ya baktı. Parmağı üzerine dikilmişti.

"Ben mi?" diye sordu saf saf...

"Sen dedim, tamam mı? Kabadayılığı gösterece

Hayretle Yakovas'a baktı Sunguroğlu. Bu aptalın gemicilerin bekçi köpeği olarak kullanıldığını ilk defa fark ediyordu.

Sunguroğlu güverteye çıktı. Ama Burno'nun yanına fazla sokulmadı. Anî bir hamleyle beline sarılmasını ve kemiklerini gacırdatmasını istemiyordu. Artık tedbirliydi.

"Evet, geldim. Ne istiyorsun?.."

"Çalışmıyordun, tamam mı? Burada çalışmayanı yaşatmam! Efendi Sör Misel dedi ki, çalışmayanların kemiklerini kır dedi. Şimdi senin kemiklerini kıracağım!.."

Atladı...

Sunguroğlu sağlı sollu iki yumruk patlattı çenesine. Burno duvara çarpmış gibi oldu birden. Sersemledi. Nereye çarptığını anlamak için bakınmaya başladı.

Sunguroğlu şaşkınlıktan şaşkınlığa düşüyordu. Attığı iki yumruk bir mandayı yere sermek için ye-

terdi, ama Burno'nun kılını kıpırdatmamıştı. Bu gidişle dayak yiyeceğe benzerdi.

Sör Mişel'le Gaddar Lostromo kaptan setinde peydahlanmışlardı. Sör Mişel'in canı galiba eğlence istiyordu. Burno'nun dişine münasip biri çıkmıştı nihayet. Bakalım Burno bu adamı da acı kuvvetiyle yola getirebilecek miydi?

"Hadi bakalım Burno, göster kendini Mankafa!.."

Sunguroğlu, kaptan setine doğru seslendi:

"Karşı koymam serbest mi Sör Misel?.."

Sör Misel elini salladı boşlukta:

"Tabiî serbest! Başka türlü bu işin tadı nasıl çıkar?.."

"Pekâlâ öyleyse, hadi gel Mankafa!"

Burno kıpkırmızı kesildi. Hırlamaya başladı:

"Bana Mankafa dedin, Mankafa dedin bana tamam mı?.."

"Tamam!" diye karşılık verdi Sunguroğlu gülerek. "Sana Mankafa dedim. Çünkü gerçek bir mankafasın."

"Parçalayacağım seni! Tamam mı?"

"Tamam aslanım, gel parçala bakalım!"

Mankafa fırladı. Ne çare, acı kuvvetini denemeye bile fırsat bulamadı. Yaklaşmasıyla Sunguroğlu'nun tekmesi kasıklarına gömüldü. Bugün ikidir aynı yerine darbe iniyordu. Ama bu eskisinden beter bir şeydi. Acı bütün vücuduna yayılmıştı.

Böğürdü:

"Bin parçaya böleceğim, leşini direğe asacağım tamam mı?"

"Tamam geri zekâ; nereye asarsan as!.."

Yine saldırdı...

Sunguroğlu tetikte bekliyordu. Belini kaptınrsa kurtuluş olmadığını çoktan biliyordu. Bu yüzden yanına fazla yaklaştırmamaya çalışıyordu.

Burno'yu çelmeledi. Mankafa Burno, Sör Mişel'in zevkten dörtköşe kahkahaları arasında yeni silinmiş güverteye boylu boyunca serildi.

Kafasını da hızla çarpmıştı ya, yine bir şey olmamıştı. Gemiciler birikmiş, seyrediyorlardı. Guidi, Sunguroğlu'nun kazanması için dua ediyordu. Fakat pek ümitli değildi. Bu insan azmanı ne yapar

yapar Sunguroğlu'nu altederdi. Gerçi Sunguroğlu da boylu bosluydu, ama Mankafa Burno'nun yanında çocuk gibi kalıyordu.

Burno yerden kalkmıştı. Pençelerini açmış, Sunguroğlu'nun gırtlağını hedefleyerek dalmıştı:

"Parçalayacağım tamam mı?.."

Gırtlağını yakalayamadı, ama omuzlarından kavrayabildi. Sunguroğlu bir anda havalandığını hissetti. Küpeşteye doğru sürüklendi. Burno'nun niyeti kötüydü anlaşılan... Sunguroğlu'nu denize atmayı ufacık kafasına koymuştu. Bunu becereceğinden emindi. Böğürüyordu, kendince kahkahalar atıyordu.

Sunguroğlu silkindi. Fakat ilk silkinişte kurtulamadı. Attığı tekmeler de hedefine ulaşmıyordu. Mankafa biraz olsun kafasını işletmiş görünüyordu.

Az zamanı kalmıştı. Birkaç saniye içinde ya kurtulacak veya gerçekten köpek balıklarına yem olacaktı. Bu sularda köpek balığı olup olmadığını bilmiyordu. Ama en azından rezil, kepaze olacağını biliyordu. Burno'ya yenilirse artık düşündüğünü de yapamazdı. O zaman arkadaşlarını kurtaramazdı.

Arkadaşlarını hatırlayınca kollarına yeni bir güç geldi. İçinden, "Allah" dedi ve tekrar silkindi. Kollarını kaldırmayı başarmıştı bu sefer. İki avucunu birden Burno'nun yüzüne dayayıp geri itti. Parmaklarını da gözlerine batırdı.

Burno can havliyle pençelerini gevşetti. Bundan faydalanan Sunguroğlu kendini kurtardı. Anında toparlanıp hücuma geçti. Burno'nun yumuşak karnına bir yumruk gömdü. Ardından bir yumruk da çenesine attı. Sonra yerinden sıçrayıp iki ayağıyla Burno'nun göğsüne vurdu.

Burno yumruklara dayanmıştı, ama son darbe çok şiddetliydi. Sırtüstü düştü. Yine de kalkmaya davrandı. Sunguroğlu kendisi için iyi bir fırsat yakalamıştı. Değerlendirecekti. Burno'nun üstüne fırladı. Sağlı sollu iki yumruk çaktı. Ellerini kenetleyip suratına oturttu. Burno acı bir feryattan sonra bayıldı.

Sunguroğlu ayağa kalktı. Yorgun, fakat memnundu. İnsan azmanını yenmişti. Gemiciler kırbaçlanmayı dahi göze alarak çılgıncasına alkışlamaya başlamışlardı.

O sırada Sör Mişel'in kart sesi yankılandı:

"Yakalayın!.."
Gemiciler bir tereddüt geçirdiler. Fakat Gaddar Lostromo kırbaçla başlarına dikilince hep birlikte Sunguroğlu'nun üstüne gittiler. İsteksizdiler. Ama başka yapabilecekleri bir şey yoktu.
Kaptan Guidi, Sör Mişel'in yüzüne karşı bunun

kalleşlik olduğunu söyledi. Buna mukabil Gaddar'ın kırbacı üç defa sırtına indi. Zaten takatsizdi. Dayanamadı, bayıldı.

"İkisini de direğe bağlayın!" diye emretti Sör Mişel. "Ekmek ve su verilmeyecek, üslanıncaya kadar böyle kalacaklar. Birisinin ekmek ya da su verdiğini duyarsam denize atarım!"
Kamarasına çekildi.

Sunguroğlu yakalanmıştı. Mukavemet edebilir, hepsiyle rahatça dövüşebilirdi. Fakat bu, plânlarını aksatırdı. İlerde düşündüklerini yapabilmek için dayanacaktı.

Direğe bağlanmasına ses çıkarmadı. Ama Guidi'nin bağlanmaması için Gaddar Lostromoya rica etti. Ne çare, adamın ricadan filân anladığı yoktu.
"Bir kelime daha edersen derini yüzerim!" diye bağırdı, "Sör Mişel'i duydunuz, ikiniz de bağlanacaksınız."

Geceyarısına doğru müthiş bir hararet bastırmıştı. Öğleyin yedikleri tuzlu balıktan olacaktı. Dudakları kurumuştu. Hele Guidi'nin hâli perişandı. Kendine gelince bağlı olduğunu görmüş, her şeye lanet etmeye başlamıştı. Sunguroğlu'nu da suçluyordu. Herzel'in evinde rahatça dinlenmek varken Rodos'a gitmeye kalkışmanın âlemi var mıydı? Hiç değilse gemiyi seçmesine izin vermesi lâzımdı. Ama vermemişti işte. Vermemişti ve başlarına bu belâyı sarmıştı.
"Sabırlı ol Guidi. Her felâketin içinde bazı hayırlar vardır. İnsanlar geleceği göremediklerinden bir felâket geldiğinde sabır gösteremezler..."
"Müslümanca düşünmeye alışık değilim ben. Ne dersen de, kafama girmez."
"Bir direk parçasına tutunmuş, azgın denizle bo-

ğuşurken de böyle söylemiştin Guidi, ama kurtulduk değil mi?.."

"Evet..."

"Sana kalsa mücadeleyi bırakır, ölümü tercih ederdin."

"Evet..."

"Şimdi de Allah'a güven. Allah'ın izniyle kurtulacağız. Şayet günümüz bitmemişse tabiî... Bitmişse, dünya birleşse yine bizi kurtaramaz..."

Hafif ayak sesleri duyunca sustular.

üzün bir gölge fark ettiler...

Sunguroğlu, Mankafa Burno'yu gölgesinden tanıdı.

"Bağlı değilken yapamadığını yapmaya geliyor" diye düşündü.

Sucuk gibi bağlanmıştı. Bütün zorlamalara rağmen ipleri gevşetememişti. Burno rahatça intikamını alabilirdi artık. Hiçbir engel yoktu.

Fakat o ne? Mankafa Burno ipleri kesiyordu. Olur şey değildi.

"Burno!.."

"Susun tamam mı?" diye fısıldadı. "Efendi fark ederse beni direğe asar. Sen iyi adamsın. Beni yendin, ama iyi adamsın. Erkekçe dövüştün. Efendi seni bağlamamalıydı. Kuvvete saygısı yok onun. Benim var. Hah, ipleri kestim. Artık serbestsiniz. Gelin, sizi kamaraya götüreyim."

Sunguroğlu endişeliydi:

"Ya gemiciler?"

"Onlar gönderdi beni. Anlaştık. Sizden yanayız. Efendi Sör Misel yanılıyor. Tamam mı?"

Sunguroğlu'nun kurduğu plan kendiliğinden işlemeye başlamıştı. Bu gemiye girmesindeki maksat gerçekleşiyordu. Gemiciler hiç zahmetsiz kendi safına geçmişlerdi. Sör Mişel'i altedip idareyi ele almak kolaylaşmıştı.

Gemicilerin kamarasına girdiklerinde herkes

ayaktaydı. Yakovas ağır ağır Sunguroğlu'na yaklaştı. Onu Kutsos olarak tanıyordu.

"Bağışla Kutsos" dedi. "Seni yakaladığımız için bağışla. Arkadaşlar adına da özür diliyorum. Sör Misel bunu yapmamalıydı. Daha neler neler yapmamalıydı, ama yapıyor. O asilzadedir, bir İngiliz asilzadesi. Bu yüzden bizi küçümsüyor. Asıl korsan olacak adam sensin! Başımıza geç. Ha, geçer misin? Şu gemiyi ele geçirip korsanlığa sıvanalım. Boş verelim Sör Mişel'e de, Şövalye Don Piyer'e de... Olur mu?.."

Sunguroğlu bileklerini ovuşturuyordu. İpler acıtmıştı.

"Önce bir su verin" dedi. "Arkadaşıma da bakın. Yaralıydı. Yarası fenalaşsın istemem..."

Guidi'yi yatırdılar. Su verdiler ikisine de... Tekrar etrafını aldılar.

"Kabul ediyor musun?"

Mankafa Burno ellerine sarılmıştı:

"Kabul et, tamam mı? Kölen olayım, kabul et!

Hepimiz bıktık efendiden. Ben de bıktım. Beni köpeği gibi kullanıyor. Arkadaşlarımı kırbaçlatıyor bana. Canı çektikçe de beni kırbaçlıyor. Her kırbaçtan sonra kahkahalarla gülüyor. Bak..."

Gömleğini çıkarıp sırtını gösterdi. Eski, yeni kırbaç izleriyle doluydu. Bu kadarına dayanabilmek için Burno kadar güçlü olmak lâzımdı.

"Pekâlâ çocuklar. Teklifinizi kabul ediyorum. Ama silâhımız yok. Sör Mişel'le Lostromo ise silâhlı..."

"Meraklanma" diye güldü Yakovas, "Borda gönderlerini sivriltip iyi kötü kılıçlar yaptık kendimize.

Ben eski korsanım. Bu gemi ticaret gemisi, ama hepimiz eski korsanız. Zaten Sör Mişel'in kamarasında hepimize yetecek kadar kılıç var. Mühim olan oraya ulaşmak..."

Sunguroğlu fazla düşünmeye gerek görmedi. Daha önce düşünmüş ve plânlamıştı. Tek fark vardı: Kendisinin teklif edeceği şeyi gemiciler teklif ediyorlardı. Yoksa gemiye binme kararını verdiği andan beri gemiyi nasıl ele geçireceğini hesaplıyordu.

"Tamam, uydurma silâhlarınızı çıkarın. Benim de bir kılıcım var."

Şalvarına gizlediği kılıcı çıkardı. Pırıl pırıldı. Yağ kandilinin ışığında yaldızlanıyordu.

Gemicilerin yüzlerinde beliren tereddüt ve şaşkınlığı dağıtmak için gülümsedi:

"Bir yabancı gemiye giderken hep tedbirli olurum. İnsan ummadığı bir şeylerle karşılaşabiliyor." <

Rahatlamışlardı. Rahatladıkları yüzlerindeki ifadeden belli oluyordu.

Gidip derme çatma silâhları getirdiler.

Bunlar sivriltilmiş yarım boy uzunluğunda demirlerden ibaretti. Ama böyle bir isyanda rahatlıkla iş görürdü. Üstelik yenmek zorunda oldukları sadece iki kişi vardı. Belki silâha da gerek kalmazdı.

"Mecbur olmadan kan dökmek yok" dedi Sunguroğlu.

"Niye?.. Yoksa kan tutar mı seni?"

Sunguroğlu gülerek konuşan Yakovas'a döndü:

"Tutmaz" dedi sertçe, "fakat söylediklerimi yapmanızı istiyorum. Tabiî, beni reis seçtiyseniz... Yoksa, bildiğinizi yapın. Beni de rahat bırakın..."

"Tamam" dedi Yakovas, "hemen kızma. Dediğini yapacağız. Zor gelecek bana, ama yine de yapmaya çalışacağım. Gaddar Lostromoyu öldürmeyi öylesine istiyorum ki..."

Kapıda bekleyen gemici hafif bir ıslık çaldı:

"Biri buraya geliyor" diye fısıldadı ardından.

"Herkes yatağa" dedi Sunguroğlu.

Gemiciler yatağa girerken kendisi kapı arkasına saklandı.

Gaddar Lostromonun sesi gövdesinden önce girdi:

"O hainleri kim çözdüyse göstereceğim! Hey geri zekâlı Burno, hangi cehennemdesin be!.."

Kafasını kamaradan uzatmıştı. Herkesin mışıl mışıl uyuduğunu görünce köpürdü:

"Burno dedim, çık yataktan!.."

Sunguroğlu'nun çelik bileği gırtlağına dolanınca böğürmek zorunda kaldı.

"Burno'nun selâmı var dostum" dedi, "seni bana havale etti."

Kafasına okkalı bir yumruk oturttu. Gaddar Lost-

romo boylu boyunca döşemeye serilince, gemiciler yataklarından fırladılar. Her kafadan bir ses çıkmaya başladı:

"O ne vuruştu be!.."
"Bizim Gaddar gık diyemeden göçtü..."

"Şimdi ne olacak?.."
"İyi olacak" diye karşılık verdi Sunguroğlu. "Geriye sadece kaptan kalıyor. Onu da rahatlıkla haklar, gemiyi ele geçiririz."
Gemicilerden biri atıldı:
"Sonra da korsanlık yapar, keselerimizi doldururuz."
Bunu Yakovas söylemişti. Belli ki korsanlığa hevesliydi. Sunguroğlu, Yakovas'la başının derde girebileceğini düşündü. Ama üstünde fazla durmadı. Önce yapılacak iş gemiyi ele geçirmekti. Yakovas fazlaca azıtırsa yakalar, ambara kapatırdı.
"Kaptana gidiyorum" dedi, "Burno, sen benimle gel..."
"Başüstüne reis..."
Sunguroğlu için için güldü. Galiba Burno'nun gönlünde de korsanlık yatıyordu. Ama Burno'yu kandırmak kolaydı. Öylesine aptal görünüyordu ki...
Birlikte kaptan yerine çıktılar. Ay yükselmişti. Parıltısı direklerden süzülüp denizde yıkanıyordu. Bu güzel gecede İbrahim'le Köse ne yapıyorlardı acaba? Ay'ı görebiliyorlar mıydı? Bir zindana mı kapatılmışlardı? Yoksa öldürülmüşler miydi?
ürperdi. Sonra dişlerini sıktı. Don Piyer böyle bir cinayete kalkışmışsa sonu yaman olacaktı. Öküzün

boynuzuna girse bulur, arkadaşlarının öcünü alırdı. Böylece bilmesi lâzımdı.
Kapıyı yokladı. İçerden kilitliydi. Fakat kılıcının ucuyla açmak zor olmadı. Sör Misel kilidin hafif tıkırtısını duymuş olabilirdi. Tedbirli girmeliydi.
Ağır ağır kamaraya girdi. Gözleri karanlığa alışınca Sör MişePi fark etti. Elbiseleriyle birlikte yatağa uzanmıştı. Sunguroğlu üstüne eğildi:
"Sör Misel!" diye seslendi.
Bir iki sarsınca adam gözlerini araladı. Karanlıkta Sunguroğlu'nun yüzünü seçemiyordu. Onu Lostromo sanmıştı:

"Ne var sersem herif, ne çekiştiriyorsun?"

"Sen çekiştirirken iyi de, biz çekiştirince mi kötü Sör Misel? Kalk bakalım şeytan soylu!.."

Durumu anlar gibi oldu:

"Ne, ne oluyor?.."

"Gemiye el koyuyorum" diye karşılık verdi Sunguroğlu...

Duyduklarına inanamıyordu, ama Sunguroğlu'nun sesini tanımıştı. Direğe bağladığını hatırlıyordu. Peki, ama nasıl çözmüştü bağını? Söyledikleri gerçek miydi? Öğrenmenin tek yolu vardı:

"Hey Burnoo!" diye bağırdı avazı çıktığı kadar...

Burno, Sunguroğlu'nun arkasından seslendi:

"Bağırma be, sağır değilim!.."

Bu karşılık her şeyi anlaması için yetti. Ama bir ümit daha vardı. Belki Burno'yu bu işten caydırabilirdi. Öyle ya, emrini almaya alışıktı ne de olsa...

"Beni dinle Burno, yakala şu herifi! Yakalarsan bir kese altın veririm. Haydi!.."

Burno kocaman ağzını sonuna kadar germiş, sırıtıyordu.

"Boşuna Sör Misel!" dedi, "O benim arkadaşım. Çünkü beni yendi. Tamam mı? Beni yenene el kaldırmam. Direkten çözdüm onu. Tamam mı?"

Ümidi birden sönünce çılgınlaştı. Sunguroğlu'nun

üstüne hamle etti. Sunguroğlu zaten bekliyordu. Bütün öfkesini tek yumruğuna yığıp Sör Mişel'in çenesine gömdü.

"Bir daha kimseyi kırbaçlatmaman için bu!.."

Yere kapaklanan Sör Misel iki dişini yuttu. Bir küfür savurdu. Ama Burno'nun tekmesi beline inince canı fazla yandığından çırpınmayı bıraktı.

"Peki" dedi inleyerek, "teslim oluyorum."

Sürüye sürüye gemicilerin bulunduğu yere götürdüler. Sunguroğlu engellemeseydi parçalayacaklardı.

"Bana söz vermiştiniz" diye konuştu Sunguroğlu, "Kan dökmek yok. Gemiyi ele geçirdik işte. Biriniz dümene geçsin, dümendeki gemiciye de durumu anlatsın. Zavallının hiçbir şeyden haberi yok."

"Ben giderim" diye atıldı Yakovas...
Sunguroğlu diğerlerine emretti:
"Kaptanı sağlam bir yere kapatın."
"Olur" diye karşılık verdi bir gemici, "Lostromonun yanına kapatırız; gidene kadar dertleşirler!"
Sunguroğlu, Guidi'nin yatağına doğru yürürken Sör Misel avaz avaz bağırıyordu:

"Bu isyandır; hepinizi sallandıracağım, sizi ölüm bekliyor!.."

Sesi birdenbire kesildi. Belli ki biri ağzını bağlamış veya eliyle kapamıştı. Güldü:
"Nasılsın Guidi, kendini toparlayabildin mi?.."

Gözleriyle Sunguroğlu'na teşekkür etti.
"Evet" dedi sonra, "iyiyim. Sen olmasan nasıl olurdum, bilemem. Yiğidim, kanım fena kaynadı, biliyor musun? Seni sevmeye başladım."
"Yeni yeni ha!.."
"Ne bileyim işte, he desem ayrı, yok desem ayrı! Papazlar fena şeyler söyler hakkınızda. Cehennemlik derler, kan içici derler, inanırız. Ama doğru değil bunlar. Zaten kiliseye pek gitmem. Ne adamsın be!.. Düşmanın olduğum sıralar bile hayatımı kurtardın. Kısacası, nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum."
"O zaman sen de teşekkür etme. Bir gün bana yardım edersin. Rodos'a vardığımızda çok ihtiyacım olacağından eminim."
"Bana mı?.."
"Sana, tecrübene, kılıcına, kurnazlığına, gemine... Daha saymamı ister misin?"
"Hâlâ arkadaşlarını düşünüyorsun, değil mi?"
"Bir an olsun unuttuğum yok."
Guidi'nin gözleri doldu, hazin bir sesle mırıldandı:
"Seni çok iyi anlıyorum. Keşke bu işe hiç toslamamış olsam diyorum, ama yok, en azından seni tanıdım, kârım bu oldu. Meraklanma yiğidim, arkadaşlarını bulup kurtaracağız. Yeter ki Rodos'a varalım."
Başını kulağına yaklaştırdı:

"Bunu kimseye söyleme, ama olur mu? Rodos'a gideceğimizi yani... Söyleme kimseye. Gemiciler korsanlığa yatkın. Rodos'ta kendilerini ölümün bek-

lediğini sanıyorlar. Pek de haksızlar diyemem. Sör Misel paçayı bir kurtarırsa hepsini astırır."

"En başta sen ve ben olmak üzere..."

"Evet, öyle..."

Guidi bir yandan lâf yetiştirirken kalktı.

"Beni kaptan köşküne götür yiğidim" dedi, "Gemide başka kaptan olmadığına göre işlere bakmam gerek. Rota üstüne çalışmalıyım."

?

KAVGADAN KAVGAYA

İki gün geçmişti. Birinci gün oldukça iyiydi. Deniz sakin, rüzgâr müsaitti. Padima bütün gün canlanmış gibi dalgacıklar üstünde sekip durdu.

Ama ikinci gün berbattı. Deniz yine sakindi ya, yelkenlere dolacak bir nefes rüzgâr bile yoktu. Yelkenler kurumaya asılmış çamaşırlar gibi patır patır sallanıyordu. Ve Padima olduğu yerde sayıyordu.

Sıcak da kötü bastırmıştı. Gemiciler bunda bir uğursuzluk olduğunu fısıldaşmaya başlamışlardı. Ekseri denizciler gibi onların da bâtıl itikatları fazlaydı. Cezalandırıldıklarını düşünüyorlardı. Fakat bu cezaya nasıl müstahak olduklarını kestiremiyorlardı.

Alda isimli bodur gemici:

"Eminim, Sör Misel bizi çarptı" diye konuştu.

"O çarpığın bizi çarpacak hâli mi var?" diye karşılık verdi Yakavos, "Saçmalayıp durma..."

En aklı başında olanı Yakovas'tı. İşlerin yolunda gideceğine kendini öylesine inandırmıştı ki, bunun dışında ne söylense kulağına girmiyordu. Üstelik Sunguroğlu ile Guidi'ye güveniyordu. Guidi onun nazarında dünyanın en iyi kaptanıydı. Gemiyi ustalıkla yönetiyor, her türlü rüzgârdan faydalanıyordu. Gemicileri arada bir olsun kırbaçlamak gibi, denizcilikte sık görülen alışkanlıkları da yoktu. Bundan iyisi can sağlığıydı. Şimdilik yiyecek ve bolca suları bulunduğuna göre, şikâyete kalkışmak ahmaklıktı.

"Öyle deme" dedi Alda, "tekin değildir. İngiltere'den niçin kovuldu sanıyorsun?.."

Bu soru nedense hepsini ilgilendirmişti. Merakla Alda'ya bakıştılar:

"Niçin?.."

"Sihirbazlığı yüzünden. Bir büyü ile az daha kralı öldürüyormuş. Rüzgârı da o durdurmuşsa şaşmam!"

Yakovas'ın tepesi büsbütün attı:

"Soytarının birisin Alda! Senin gibi kuş beyinli görmedim."

Alda hiddetle kalktı:

"Bana soytarı deme, bir daha böyle bir şey dersen bağırsaklarını çıkarırım."

Yakovas gücüne güveniyordu. Zaten Alda'y' Pek o kadar sevmezdi. Hilekârın biriydi nazarında. İki defa mutfaktan et çalarken yakalamıştı. İkisinde de kimseye bir şey anlatmamıştı, ama fena bozulmuş-

tu. Biraz daha horozlanırsa çaldığı etlerin hesabını da soruverirdi...

Ağzını çarpıtarak konuştu:

"Demiş bulundum Alda, canım isterse yüz kere tekrarlayabilirim. Senden bir fare bile korkmaz. Herkesin kafasına eşşekçe şeyler sokmaya çalışma. Kaptana söylersem kemiklerini kırar. Kırbacı elime verirse, eh, bu işi zevkle yaparım, bilmiş ol..."

"Yağcı kerata!" diye bağırdı Alda, "kaptanın ve yanındaki herifin ispiyonu olduğunu zaten başından beri biliyorum. Duyuyor musunuz arkadaşlar? Kendisi itiraf ediyor, kaptanın ispiyonuymuş."

Yakovas ağır ağır doğruldu. Ağız dalaşının daha bir süre devam edeceğini sanıp hazırlıksız duran Alda'nın suratına bir tokat patlattı:

"Seni yalancı domuz seni. Seni soytarıların at uşağı!.. Bir daha ağzından çıkanı kulağın..."

Sözünü tamamlamaya kalmadı, Alda homurdanarak üstüne atıldı.

"Öldüreceğim seni!.."

Birlikte yuvarlandılar. Alt alta, üst üste boğuşmaya başladılar. Gemicilerin sinirleri zaten haraptı. Bu kavga, üstüne tuz biber ekti. Sinirleri hepten gerildi.

"Bırakın dalaşı be, bırakın!.."

"Ne var kavga edecek?.."

"Kendinize gelin heey!.."

Yavaştan taraf tutmaya başladılar sonra:

"Alda haklı, ispiyonlamak ona kalmadı..."
"Kim dedi ispiyonladığını, uyduruyorsun!"
"Yakovas'ı hepimiz tanırız, böyle şey yapmaz."
"Yapar, yaptığını az önce kendisi söyledi..."
"Hadi be!.."

"Bu sözünü yuttururum sana!.."

Birbirlerine girdiler. Gürültü kaptan kamarasına doldu.

"Rüzgâr çıktı galiba" diye sevinerek dışarı koştu Sunguroğlu.

Fakat gördüğü manzara canını sıktı. Güverteye indi.

"Ayrılın!" diye bağırdı.

Kimse dinlemedi onu. Hayret etti. Şimdiye kadar bir dediğini iki etmezlerdi. Ama şimdi dinlemiyorlardı. Bir şeyler olmuştu galiba. Öğrenecekti. Fakat önce kavgacıları ayırması lâzımdı.
Fazla düşünmeden aralarına daldı:
"Ayrılın dedim!.."

O sırada kof bir çığlık doldu kulaklarına. Kime ait olduğunu kestiremedi. Ama her kimse, canı fena yanmış olacaktı.
"Ayrılsanıza be!.."

Denize parlak bir şey fırlatıldığını gördü. Bıçağa benzetti. Fakat yanılmış olacaktı. Gemiciler kendi aralarında kavga ederlerdi, ama birbirlerine karşı bı-

çak kullanmazlardı. Yumruklaşır, sonra da barışırlardı.
Sille tokat girdi. Sırtından tuttuğunu çekti, puruvaya fırlattı.
"Ne oldu size yahu, kavga edecek ne var?.. O ne?.."
İlikleri ürpermişti. Biri yüzükoyun yerde yatıyordu. Etrafında kan vardı. Çok kan! Birazı lumboz deliğine doğru akmıştı.
Gemiciler de manzarayı görmüş, donakalmışlardı. Büyülenmiş gözlerle yerdekine bakıyor, arada

bir iç çekiyorlardı.

Sunguroğlu diz çöktü. Omuzlarından tutup çevir-
di:

"Yakovas!.."

Başını dizine koydu:

"Kim yaptı bunu? Söyle, kim yaptı?.."

Yakovas'ın ağzı oynadı, ama tek kelime çıkmadı. Birden başı yana düştü. Gözleri direğin tepe yerine dikildi ve kalakaldı.

Sunguroğlu ağır ağır doğruldu. Bakışlarını tek tek gemicilere saplayıp çıkardı, her birini unufak edecek kadar uzun inceledi. Sonra orta yere sordu:
"Kim yaptı bu kahpeliği? Söyleyin!.."

Kimse sesini çıkarmıyordu. Birbirlerini ele vermek niyetinde olmadıkları belliydi. Sunguroğlu, Burno'ya yaklaştı:

"Söyle Burno, bu vahşî cinayeti işleyen kim?.."
Burno bir süre yelkenlere baktı, sonra tahtaların üstünde sereserpe yatan cesede çevirdi gözlerini, oradan da denizin uçsuz bucaksızlığına uzattı.
"Ben bilmem" dedi, ağzını kilitledi.

"Pekâlâ, hepinizin üstünü yoklayacağım. Kimde bıçak, hançer, yahut kama varsa o yapmıştır."
Gemici Heston öne çıktı:
"Bende bir kama var" dedi.

Elini beline atıp çıkardı, Sunguroğlu'na uzattı:

"Ama hiç kullanmadım. Hele Yakovas için asla kullanmam; o bizim arkadaşımızdı."

Kamaya baktı Sunguroğlu, pırıl pırıldı. üstünde yağ izleri vardı. Yakovas bununla öldürülmüş olamazdı. Geri uzattı.
"Başka kimde hançer varsa çıkarsın..."
Başka kimsede yoktu. Yine de üzerlerini aradı. İtiraz etmeden beklediler. Ama bir çakı bile bulama-

dı.

"Kavgayı kim başlattı?" diye sordu o zaman.

"Ben" diye sırıttı Alda, "ben başlattım. Daha doğrusu Yakovas'la ikimiz. O bana hakaret etti, tokatladı. Böylece kapıştık."

"Demek, onu sen öldürdün!.."

Başını ilgisizce iki yana salladı:

"Ölüp öldürecek kadar büyük bir kavga değildi. Hem onu öldürmekle de elime bir şey geçmezdi."

Hepsini kırbaç altına yatırıp söyletmek gibi delice bir fikre kapıldı. Ama, hemen kafasından uzaklaştırdı. İş inada binerse hiç konuşmazlardı. Aralarından biri katildi, biliyordu. Fakat kimseyi doğrudan suçlayacak delil yoktu elinde. Beklemekten başka bir şey yapamazdı.

Kaptan yerine döndü. Guidi parmaklıklara dayanmış, bekliyordu. Yaklaşınca:

"Söylemezler" diye konuştu, "Birbirlerinin düşmanı bile olsalar ele vermezler. Tuhaf bir dayanışma var aralarında, direnirler. Oysa gemide isyan çıkardılar, bizi isteyerek başlarına geçirdiler, yine de kendilerinden saymıyorlar. Deniz işi böyledir yiğidim Sunguroğlu..."

"Sus! Bana Sunguroğlu deme. Kutsos diyeceksin. Bu pis ismi ben de beğenmiyorum, ama gemicilerin Osmanlı olduğumu bilmemesi lâzım. Peki, söyler misin, onları konuşturmanın bir yolu yok mu?"

Guidi ufukta beliren kırmızı çizgiye baktıktan sonra Sunguroğlu'na gülümsedi:

"Az sonra rüzgâr çıkacak. Denizcileri yatıştırmanın en iyi yolu çalıştırmaktır. İşler yoluna girsin hele, birinden biri katili söyleyecektir."

"Yakovas'ın cesedini ne yapacağız?.."

"O işi bana bırak! Kaptan olarak dinî merasimi idare etmem lâzım. Yakovas'ı köpek balıklarının karnına gömeceğiz!"

Rüzgâr ağırdan esmeye başlamıştı. Guidi, ellerini ağzına boru gibi yaparak emirler savuruyordu:

"İşbaşına, herkes işbaşına, skotayı sancağa alın! Ana yelkeni açın!.. Açın dedim tembeller! Kırbaçla mı gelmemi istiyorsunuz? Alda, hey Alda direğe tırman! Çabuk ol uyuşuk herif!"

Rüzgârın çıkması gemicileri sevindirmişti. Kafalarını kurcalayan uğursuz düşüncelerden sıyrılmışlardı. Son olayı unutmak için de kendilerini işe vermeleri gerekiyordu. Dört elle sarıldılar. Kaptan Guidi'nin her emrine kendilerini parçalarcasına koştular.

Az sonra rüzgâr yelkenleri şişirmiş, Padima birkaç gıcırtılı kahkahadan sonra köpüklerle kucaklaşıp denizi yalamaya geçmişti. Yunus balıkları, şen şakrak zıplamalarla ona eşlik ediyorlardı.

"Rodos'ta ölüm var, eminim bizi asarlar. Niye asmasınlar ha? Bir kere, isyan çıkardık. İsyan çıkarmanın cezası ölümdür. İkincisi, portakalların yarısından çoğu döküldü. Biliyorsunuz, bunun da cezası ölümdür. Daha ne diye gidelim Rodos'a ha, ne diye gidelim?.."

Alda hayli uzun süren konuşmasını bu cümlelerle noktaladıktan sonra ayağa kalktı. Lumboz ağzından denize baktı. Akşamın alacakarası suya inmişti. Yunus balıkları gözükmüyordu. Belki de Yakovas'ın cesedini parçalamaya gelen köpek balıkları tarafından koyulmuşlardı. Veya katil bir gemiye eşlik etmenin manasızlığını anlayıp kendiliklerinden çekilmişlerdi.

"Alda, idam sebeplerinin üçüncüsünü söylemeyi unuttun dostum."

Alda döndü. Konuşan adama baktı. Elli yaşların-

da bir korsan eskisiydi. Omuzları çökmüş, yüzünün kırışıklıkları rüzgârsız yelkene dönmüştü. Başında, yatarken bile çıkarmadığı sivri yün külah vardı.

"Yani ne demek istiyorsun Heston?.."

"Şunu ki, gemide bir de cinayet işlenmiş. Bunun dahi cezası idam olsa gerektir. Ama sadece cinayeti işleyeni asarlar. Hepimizi değil..."

Burno oturduğu köşeden homurdanmaya başladı. Alda bütün sinirle Burno'ya bağırdı:

"Sen niye homurdanıyorsun geri zekâlı köpek?.."

Burno hakarete alışıktı. Ama Sör Mişel'in veya Lostromo Gaddar'ın hakaretlerine. Kendi seviyesinde bir gemicinin değil.

Kızmıştı. Ağzından köpükler saçıyordu. Pençele-
rini uzatıp Alda'nın üstüne yürüdü. Alda gönder de-
mirlerinden birini kapıp havaya kaldırdı:

"Gel bakalım, gel de Yakovas'ın yanına göndere-
yim seni!"

"Bırakın dalaşı. Ne oldu bize yahu, birbirimizi ni-
çin yemeye başladık? Başımıza ille de Gaddar gibi
bir çoban köpeği mi lâzım? Kendi kendimizi idare-
den âciz miyiz? İki gün başıboş kaldık, iki defa kav-
ga çıkardık. Bu yüzden Yakovas öldü yahu!.. Arka-
daşımız öldü, anlıyor musunuz?.."

Alda, gönder demirini bıraktı, Burno tekrar yerine
döndü. Biraz sonra da güverteye hava almaya çıktı.
Aralarında kalırsa boğulacağını sanıyordu. Yako-
vas'ın öldürülmesi yüreğini dağlamıştı. Kendisine

en yakın onu bulur, dertlerini ona açardı. Herkes
geri zekâlı köpek diye arkasından konuşurken, Ya-
kovas onu dinler, yakınmalarına teselliyle karşılık
verir, rahatlatırdı.

Alda'yı biraz daha ileri gitse öldürürdü. Veya Ya-
kovas gibi ölürdü. Alda kötü yürekliydi. Şeytan
çarpmıştı onu; denizlerin en büyük şeytanı. Yoksa
insan başka türlü Alda kadar kötü yürekli olamazdı.

Yakovas onunla dövüşüyordu. Sonra istenince
hançerini vermemişti. Oysa Alda her zaman hançer
taşırdı. Arandığında da üstünde bulunamamıştı. O
öldürmüşse hançeri ne yapmıştı? "O öldürdü, han-
çeri de kaybetti. Ne bileyim. Attı belki veya iyi sak-
ladı. Ah, ne olurdu sanki kafam biraz daha iyi işle-
seydi!"

Kaptan Guidi ile cesur arkadaşına, yani Kutsos'a
bildiklerini anlatması lâzımdı. Alda'nın kötü ruhlu
olduğunu da söylemeliydi söz arasında. Bir şeyler
tasarladığını hissediyordu.

Kaptan kamarasına doğruldu. Merdiven başına
kadar yürüdü. Kaptan kamarasına dört basamaklı
bir ağaç merdivenle çıkılıyordu. Birinci basamağın
önünde kısa bir tereddüt geçirdi. Sinsi bir gölgenin
sessizce arkasına sokulduğunu fark edemedi. Göl-
ge, elindeki demir çubuğu bütün kuvvetiyle Bur-
no'nun başına indirdi. Burno, geri dönmeye dahi fır-
sat bulamadan yıkıldı. Darbe çok şiddetliydi. Bur-

no'nun kalın kafasını bile ortadan ikiye bölecek kadar şiddetli. Gölge bakındı. Görülmediğinden emin olunca çubuğu denize fırlattı. Karanlıklara doğru

gülümsedi. Sonra Sör Mişel'le Lostromonun kapatıldıkları ambara doğru seğirtti.

Yanına gelen ikinci gölgeye:

"Heston'un işi tamam mı Lorel?" diye sordu.

"Tamam" diye fısıldadı Lorel, "sucuk gibi bağladım herifi, çok ötmüştü."

"Sonuna kadar benimle misin?.."

"Şüphen mi var? Acele edelim hadi!.."

Ambar kapağını açıp girdiler. Kapkaranlıktı içerisi. Göz gözü görmüyordu.

"Sör Misel, nerdesiniz?.."

Sör Misel kıvrılmış, uyuyordu. İkinci seslenmeye uyanınca yemek getirdiklerini zannetti:

"Defolun!" diye aksilendi, "Verdiğiniz yemeği köpek bile yemez."

"Susun Sör Misel, sizi kurtarmaya geldik..."
İyice uyandı. Kulaklarına inanamaz gibiydi:
"Kurtarmaya mı geldiniz, kimsiniz?.."

"Alda efendim, Alda ile Lorel, size bağlıyız."
Bağlarını çözerken anlatmaya başladı:

"Sizinleyiz. Ama müdahaleye fırsat bulamamıştık. İsyan olduğunda ben dümendeydim. Her şey bittikten sonra haberim oldu Sör Misel. Beni affediyorsunuz, değil mi?"

Sör Misel uyuşan bileklerini ovuşturuyordu.

"Yabancılar ne oldu?" diye sordu.
"Henüz bir şeyden haberleri yok Sör Misel."

"Bütün gemiciler bizden mi?"
"Evet efendim. Sadece Heston oyunbozanlık etti. Yakalayıp bağladık. Bütün iş, o iki yabancıyı avlamakta..."
Lostromoyu da Lorel çözmüştü. Dişlerini gıcırdatıyordu durmadan. Fena kinlenmişti. İntikam ânını düşünüyor ve zevkleniyordu.
"Acele edelim" diye kalktı.
Sör Misel daha soğukkanlı ve tedbirliydi.

"Acele etmeyelim" diye konuştu. "Yakovas da bizimle mi? Konuşsana Alda, bizimle mi diye sordum aptal herif!.."
Alda umursamaz biçimde omuzlarını silkti:

"Çoktan öldü" dedi.
"Ya Burno?.. Benim akılsız canavarım bizden mi?.."
"O da öldü Sör Misel, yüreği dayanmadı zavallıcığın..."
Sör Misel, Alda'nın yüzünü seçebilme ümidiyle gözlerini sonuna kadar açıp baktı, ama karanlıktan başka bir şey yoktu. Boş yere gözleri acımış ve yaşarmıştı.
"Bütün bu cinayetleri tek başına mı işledin Alda?" diye sordu hayretler içinde, "Şeytan seni!.."

Memnun mu, kızgın mı, belli olmuyordu. Bu yüzden Alda tedbirli olmak gereğini duydu:

"Öldürdüğümü söylemedim ki Kaptan, sadece öldüklerini söyledim, umarım suçu üstüme yıkmazsın. Ben size yardım etmek istiyorum."

"Anladık! Peki, mesele iki kişiyi altetmek ha! Ama Kutsos denen yabancı tekin değil. Nasıl dövüştüğünü gördük. Burno gibi bir azmanı bile yere serdi."

"Bastırırız!" diye atıldı Lostromo, "Kamarada bastırırsak kıpırdayamaz bile Sör Misel, bence endişeniz yersiz."

"Sana öyle geliyor! Pekâlâ, gidelim bakalım!"
Ağır ağır ambardan çıktılar. Sivriltip silâh hâline getirilen demirlerden birer tane alıp kaptan kamarasına çıktılar. Sunguroğlu dümendeydi. Foça seferi sırasında dümen tutmayı öğrenmişti. Yine de bir ge-

mide bulunmaktansa atı Şahin'in sırtında bulunma-
yı tercih ediyordu. Ama arkadaşlarına ancak bu
yolla ulaşabilecekti. Yarın sabah Rodos'ta olacakla-
rını Kaptan Guidi'den duymuştu. Ondan sonrası için
bir plân hazırlayacaklardı. Şu vardiyacı da nerede
kalmıştı? Çoktan gelip dümeni teslim alması lâzım-
dı.

"Hah, galiba geliyor. Fakat..."

Birkaç gölge birden fark edince şüphelendi. Kap-
tan kamarasına sokulmuşlardı. Ellerinde uzun çu-
buklar vardı. Bir şeyler dönüyordu.

"Haaayt, breee!.."

Dümeni bıraktığı gibi fırlamıştı.

"Kahretsin!.."

Sör Mişel'in sesini tanıyınca her şeyi anladı. Biri-
nin kafasına indirmeye çalıştığı demir çubuktan, ya-
na sıçrayarak kurtuldu. Aynı anda kılıcını hızla çal-
dı:

"Kaptan Guidi!" diye bağırdı, "Kapını kilitle..."

Karanlıkta dört kişiyle dövüşmek kolay değildi.
Demir çubuklar ise oldukça uzundu. Bereket versin,
ağır oldukları için rahat kullanamıyorlardı.

"Savulun!.."

Guidi dışarda olanları bilmiyordu. Sadece Sungu-
roğlu'nun sesini duymuş ve söylediğini yapmıştı.
Merakla bekliyordu. Çığlıklar, küfürler geliyordu ku-
laklarına. Acaba ne olmuştu? Eli kolu bağlı otur-
mak canını sıkıyordu. Sunguroğlu'nun yardıma ihti-
yacı olabilirdi. Gürültü de artmıştı. Sunguroğlu'nu
sıkıştırmışlar mıydı? "Yok canım, o hepsini bastı-
rır..."

Kapıya doğru bağırdı:

"İyi misin yiğidim?.."

Sunguroğlu'nun karşılığını alınca rahatladı:

"Sen kapıyı açma yeter Guidi..."

İkisini safdışı bırakmış, sadece Sör Mişel'le Gad-
dar Lostromo karşısında kalmıştı. Onları da çoktan
haklamış olacaktı. Ama korkularından sokulmuyor-
lar, ellerindeki demir çubukları rastgele sallıyorlardı.
Bir boşluk arıyordu Sunguroğlu, bulur bulmaz kılıcı

indirecekti.

"Gelin, teslim olun" diye konuştu, "Durumunuz ümitsiz, elimden kurtulamayacaksınız."
"Geber!" diye saldırdı Lostromo.

Sunguroğlu oportalama gelen demir çubuğu geri çekilerek savuşturdu. Fakat adam kendini tutamamış, birkaç adım öne fırlamıştı. Sunguroğlu'nun kılıcı göbeğine girdi.

Tek kalan Sör Misel, demir çubuğu fırlatıp kollarını kaldırdı:
"Teslim!..

"Aklın biraz geç başına geliyor Sör Misel, yine talihli çıktın. Bir dahakine acımam, bilmiş ol. Hey Guidi, kapıyı açabilirsin, misafirimiz var."
Guidi, yağ kandilinin ölgün ışığında gördüklerine afallamıştı.
"Sör Misel!" diye mırıldandı, "Nasıl kurtuldu bu herif?"
"Kendisinden duymalı" dedi Sunguroğlu, "Eminim anlatmak için sabırsızlanıyordun Hadi başla Sör Misel!.."
Her şeyi anlattıktan sonra götürüp eski yerine kapattılar. Guidi yaralılara baktı. Ölen yoktu. Sadece Lostromonun yarası ağırdı.
"Kılıcı dengeleyemedim" dedi Sunguroğlu, "Birden üstüne abandı, yoksa öldürmek niyetinde değildim."
Guidi hayretler içinde bakakalmıştı.
"Yani yiğidim, seninkisi gibi bir merhamet de insanda maraz yapar ha! Biliyor musun, seni ellerine geçirseler belki bin parçaya ayırırlardı. Tuttun, merhamet etmektesin. Geberse ne lâzım gelir?"
Cevap vermedi. İslâm dininin insan hayatına verdiği değeri Guidi anlayamazdı. Anlayabilmesi için Müslüman olması lâzımdı.
"Ben dümene geçiyorum Guidi, yaralarını sar, sonra beni çağır, birlikte kamaraya taşırız onları."
Guidi başını iki yana salladı:
"Bana sorarsan atalım denize, gitsin. Eminim,

şimdiye kadar kimseye hayırları dokunmamıştır. Köpek balıklarının karnını doyurmakla bir hayırları

dokunsun."
Sunguroğlu kızgın kızgın söylendi:
"Dediğimi yap yeter Guidi, uzatma..."
"Peki yiğidim..."

"Sonra da oturup Rodos işini görüşelim. Sahi, bir gemici daha olacaktı. Şu Heston mu, ne? Hiç görmedim. İşin bitince arayıver..."
"Olur..."

İşi biter bitmez gemiyi dolaştı Guidi. Heston'u bağlandığı yerde buldu. Çözüp dümen başına getirdi.
"Bağlamışlar yiğidim. Burno da ölmüş. Merdiven başında yatıyor. Kafatası parçalanmış zavallının."
Heston dümene geçti. Sunguroğlu ile Guidi yaralıları kamaraya taşıdılar. Sonra da direk dibine oturup bir plân üstünde konuşmaya başladılar.
Gökyüzü yıldız yıldızdı. Geminin dalgalarla kucaklaşmasından meydana gelen şırıltıdan başka ses yoktu. Kâinat sümsükût olmuştu.
Ay yavaş yavaş doğuyordu...

RODOS'TA DEHŞET

Sabahın erken saatlerinde Padima, Rodos'un gözden uzak bir koyuna demir attı. Sahilden hemen sonra orman başlıyor ve adanın içlerine doğru uzanıyordu. Rodos'u çok iyi tanıyan Kaptan Guidi, limana girmenin tehlikeli olacağını söylemişti. Liman görevlileri Padima'nın bugünlerde gelmesi gerektiğini mutlaka biliyorlardı. Limana girer girmez gemiye çıkmak isteyeceklerdi.

"Ya yine isterlerse?" diye sormuştu Sunguroğlu endişeyle...
Guidi gülümsemişti:

"Kırmızı bayrak asacağız. Bu, gemide bulaşıcı hastalık var demektir. Kimse gelmeye cesaret edemez."

Kırmızı bayrağı çekip Heston'u da bağladıktan

sonra karaya çıktılar. Heston çok mızmızlandı, ama güvenemezlerdi. Don Piyer'in, adamlarına haber

vermeyeceğinden emin olamazlardı.
Ormanda bir hayli yürüdüler. Kaptan Guidi nerede bulunduklarını hesaplamıştı.
"Yolumuz uzunca" dedi. "Bir köye filân rastlayacağımızı umuyorum. İki at satın alabilirsek yaşadık, öğleye varmaz şehirde oluruz."
Şansları yaver gidiyordu. Kuşluk vakti bir köye rastladılar. Kaptan Guidi iki at satın aldı. Dörtnala mahmuzladılar.
Ve öğle vakti Rodos'un en büyük liman şehrine vardılar.
Sokakların kalabalığı şaşırtıcıydı. İnsan sel gibi akıyordu. Gürültü ise dayanılmaz hâle gelmişti.
"Neler oluyor dersin?" diye sordu Sunguroğlu.
"Bilmiyorum" dedi Guidi, "ama öğreneceğim. Önce seni bir hana yerleştireyim."
"umarım bir aksilik çıkmaz..."
"umarım..."
"Şövalye Don Piyer'le görüşebilecek misin?.."
"Bilmem. Olanları duymamışsa görüşebilirim. Rodoslular gevezedir. Olanı biteni öğrenmeye çalışacağım. Şunun bunun ağzını arayacağım. Bakalım ne çıkacak?.. Hah!.. Şurada bir han var..."
Sunguroğlu kendini rahatsız hissediyordu. Rodos'a ilk geldiği için olacaktı. Her şey o kadar ya-

bancıydı ki, insanların nasıl olup da evlerini şaşırmadıklarına hayret ediyordu.

Sonra, karıncaları, arıları hatırladı. Onlar şaşırmadan yuvalarını bulurlardı da insanlar bulamaz olurlar mıydı? Kendi kendine gülümsedi...
"Biliyor musun Kaptan Guidi, bu şehirde elim kolum bağlı kalabilirim. Bir adım bile atamam. Tek başıma gezmeye kalksam kaybolurum."
"Yok yiğidim, birkaç gün kalsan alışırsın. Zaten tek başına gezmen gerekmeyecek. Hep birlikte olacağız. Hey hancıbaşı!.."

Avluda atlardan inip yuları seyise verdiler. Birlikte hana girdiler. Basık tavanlı, gürültülü bir yerdi. Hancı asık suratlı, şaşı gözlü, şişman biriydi. Bir oda istediklerini söylediklerinde suratı daha da asıldı.
"Oda yok" dedi gürültülü sesiyle, "her taraf ağzına kadar dolu."

"Hiç dolmazdı" diye itiraz etti Guidi, "bildiğim kadarıyla sinek avlardınız. Ne oldu ki?.."

Hancı tuhaf tuhaf baktı:

"Yani şenliğe gelmediğinizi mi söylemek istiyorsunuz?"

"Ne şenliği?.."

"Esirlerin satışından önceki şenlik tabiî... Başka ne şenliği olur Rodos'ta?.."
"Esirler mi satılacak, ne zaman?"

"Yarından sonraki üç gün. Satılmadan önce de

birbirleriyle dövüştürecekler. Millet seyre geliyor. Bu yüzden odalar dopdolu."
"Demek bu yüzden..."
Çıktılar. Tekrar atlanıp yola koyuldular. Han bulmak zor olacağa benziyordu.
"Bu esir hikâyesi nedir?" diye sordu Sunguroğlu.
"Berbat bir iştir" derken yere tükürdü Guidi, "berbatın da berbatı. Eskiden tiksinmezdim ya, şimdi tiksiniyorum. Bir arenada esirler dövüştürülür. Hangisi şampiyon olursa o en yüksek fiyata satılır. Diğerlerine de güçleri nisbetinde fiyat biçilir. Bu arada ölen mölen de oluyor tabiî..."
"Korkunç!.."
"Rodos'ta daha korkunç şeyler var yiğidim... Fakat kalabalık işimizi kolaylaştırabilir."
"Ne gibi yani?.."
"Arkadaşlarını kurtarırken pek farkına varmazlar belki... Ne bileyim, öyle söyleyiverdim. Çünkü satış gününden önce herkes körkütük oluncaya kadar içer. Buna zindan nöbetçileri dahildir."
Bir ümit ışığı daha yanmıştı. Guidi'nin bu işi başarabileceğine inanıyordu. Bir oyunbozanlığa sıvanmayacağından emindi. Kısa sürede kırk yıllık arkadaş gibi olmuşlardı. Yanında bulunduğu müddetçe ağzına bir damla bile içki koymamıştı. Diğer bazı kötü huylarını da terk etmişti. Yavaş yavaş İslâmî bir hayat yaşamaya başlıyordu. Müslüman olacaktı belki... Yoklasa mıydı acaba? Ama şimdi

sırası değildi. Şu işi yüzlerinin akıyla başarsınlar, o zaman teklif ederdi.

Dördüncü handa bir oda bulabildiler; ama iki

misli fiyata... Guidi çekişe çekişe pazarlık etti ya, hancıyı yumuşatamadı.

"İsterseniz tutmayın. Keyfiniz bilir. Birazdan yüzlerce insan daha gelecek buraya. Fiyatlar daha da artacak. Size odayı kiralamakla aslında enayilik ettiğimi biliyorum."

Sunguroğlu hana yerleştikten sonra Guidi çıktı. Köse ile İbrahim'in ne olduğunu öğrenecekti. Bir yolunu bulabilirse Şövalye Don Piyer'le görüşecekti.
Sunguroğlu merakla bekliyordu...

Gecenin geç saatlerinde Guidi döndü. Yüzü güleçti. Bazı iyi haberler getirdiği belliydi.
"Ne haber Kaptan?.."

"Haberlerden bir kısmı kötü, bir kısmı iyi... Hangisinden başlamamı istersin, kötülerden mi yoksa iyilerden mi?.."

"Fark etmez, anlatmaya başla hele..."
Kısa bir sessizlikten sonra Guidi pencereyi örttü:
"Rodos'ta yerin kulağı vardır yiğidim, lâf sızmamalı. İstersen önce iyi haberleri vereyim: Arkadaşların sağ. İki defa kaçmaya teşebbüs ettiler, ikisinde de başaramadılar. Şehre yakın bir taş ocağında çalıştırılıyorlar. Geceleri zindana tıkılıyorlar."

"Bu haberin neresi iyi?.."

"Arkadaşlarının sağ olması yetmez mi? Hem daha bitirmedim ki... Zindancıyı tanıyorum. Şaraba hiç mi hiç dayanamaz. Kendisiyle ayaküstü bir görüşme yaptım. Zaten söylediklerimi de ondan öğrendim."
Sunguroğlu son habere çok sevindi. Çocuk gibi ellerini çırptı:
"Yamansın Kaptan!.."
Guidi bıyıkaltı güldü:
"Şımartma, sadece benim için yaptıklarını ödemeye çalışıyorum. Hem onlar benim de arkadaşım sayılır artık. Mademki seninle arkadaşız..."

"Kötü haberlere gelelim..."
"Kötü haberlere, evet... Don Piyer portakalların

gecikmesine pek sinirlenmiş. Padima'yı bulmaları için bir gemi göndermiş. İyi ki rastlaşmadık. Yoksa hâlimiz dumandı. Ne dersin? Sence arkadaşlarını da alıp bu berbat yerden gidebilecek miyiz?"

"Elbette" dedi Sunguroğlu inanarak, "Sen şu zindancıyla ahbaplığı ilerletmeye bak. Bayram öncesi... Allah kahretsin, cinayet gününe Rodoslular gibi bayram demeye başladım ben de... Neyse, o günün öncesi herkes körkütük olur demiştin ya, arkadaşlarımı kurtarmak için fırsat sayılır. Değerlendireceğiz."

"Ben de aynı fikirdeyim dostum. Şimdi uyuyalım. Sabah ola hayrola..."

Sunguroğlu, Guidi'nin sırtını okşadı:

"İyi bir dostsun Guidi, atasözlerimizi bile ezberlemeye başladın. Yaptıklarını hiçbir zaman unutmayacağım..."

Guidi omuzlarını silkti:

"Henüz bir şey yaptığım yok ki yiğidim... Keşke yapabilsem..."

Sunguroğlu yatsı namazına kalktı. Guidi sonuna kadar gözlerini açıp seyretti onu. Eğilip doğrulmasını, secdeye gitmesini, namazın sonunda dua etmesini, hepsini seyretti. İçi tutuşmuş gibiydi.

Sıcaklık damarlarında geziniyordu. Kaç kere fırlayıp yanıbaşına durmak ve ona uyup namaz kılmak istedi, ama yapamayacağından korktu. Önce din değiştirmesi gerekiyordu. Henüz buna gücü yoktu.

Geceyarısına kadar aynı şeyi düşündü...

"MÜSLÜMAN OLMAK İSTİYORUM...

Sunguroğlu uyandığında Guidi'nin yatağı bomboştu. Nereye gitmiş olabilirdi? Hiçbir fikri yoktu. Belki uykusu kaçmış ve dışarı çıkmıştı. Belki de...

Son ihtimali hemen kafasından attı. Guidi'ye güveniyordu. Güveni sebepsiz değildi. Eline bir sürü fırsat geçmişti, ama Sunguroğlu'nu ihbar etmemişti. İstese bir kaşık suda boğdurabilirdi.

"Gelir" dedi, "bekleyeyim..."

Gerçekten de Guidi döndü. Hiçbir şey söylemeden yatağın kenarına oturdu. Yüzü durgundu. Bu durgunluk fırtınadan sonraki durgunluktu. Sun-

guroğlu iyi tanırdı. Kaptan Guidi kısa süre içinde büyük bir ruhî fırtına geçirmişti. Ne olduğunu sormayacaktı. İsterse kendiliğinden anlatırdı.

Fazla beklemedi. Guidi önce Sunguroğlu'na baktı, gülümsedi ve:

"Kiliseden geliyorum" diye konuştu.

Başını indirdi.

"Aslında pek dindar sayılmam. Hıristiyanlık konusunda bildiğim birkaç şey var: Allah, İsa ve Meryem üçlüsü. Bu bana ters gelir. Öteden beri böyle. Ama üstünde durmazdım. Zira, söylediğim gibi, dindar sayılmam. Üç olmuş beş olmuş, pek ilgilendirmezdi beni. Yine de kafamı kurcalardı işte. Seni tanıdıktan sonra iyice düşündüm. Hele dün gece... Sabahladım desem yeri. Erkenden kiliseye koştum. İman tazelemek ister gibiydim. Olmadı bir türlü. Yabancılık çektim. O heykeller, resimler, tasvirler, aziz kabartmaları... Hepsi hikâye. Kim görmüş, kim resmetmiş? Hava hepsi. Senin dinini de bilmiyorum. Fakat seni tanıyorum. Bana tesir eden de bu. Hele hele ibadet edişin... Bir anda bütün dünyayı arkana atıyorsun. Namazda iken Allah'ınla konuşuyor gibisin. Bilmem gayrisini... Arada bir gittiğim kiliselerde papazlar Müslümanlık aleyhine verir veriştirirlerdi. Neyse, duygularımı anlatmak zor. Zaten kaba herifin biriyim. Doğru düzgün konuşamam. Anlayıver gitsin be! Sözün kısası..."

Derin bir nefes aldı:

"...Müslüman olmak istiyorum yiğidim!"

Sunguroğlu ne zamandır bu ânı bekliyordu. Kalktı, kucakladı Guidi'yi.

"Tıpkı senin gibi biriyle tanışacaksın" dedi, "Papazdı vaktiyle. Adı Jozef'ti. Müslüman oldu, Yusuf adını aldı. Ama biz Köse der, geçeriz."

"Şu kurtarmaya çalıştığın iki arkadaşından biri mi?.."

"Evet. Görünce ikisini de seveceksin..."

"Bundan eminim."

"Şimdi benim söyleyeceklerimi söyle..."

Şahadet kelimesinin ince ritmi sardı odayı, sardı ve ısıttı. İki kalb birbirine yaklaştı, tek kalb hâline geldi, çarptı.

Nihayet Sunguroğlu:

"Adın Ömer olsun" dedi, "Hazret-i Ömer de Müslümanlara kötülük yapmak için ayrılmıştı. Tekrar evine döndüğünde ise granit kadar sağlam bir Müslümandı. Adını beğendin mi?.."

Kaptan Guidi rüyada gibiydi. Bir gül bahçesinde dolaşıyordu.

"Beğendim" dedi, "hem de çok, ama alışmam zaman alacak. Şimdi yıkanıp temizlenmek, abdest alıp namaz kılmak istiyorum. Bana öğretir misin?.."

ZİNDAN

"Beni dinle O'nel, anladık zindancısın. Ama korsanlık yaptığımız günleri çuvala sokmadın ya... Sadece birkaç dakika diyorum. Yanlarına girip çıkacağım, o kadar."

Zindancı O'nel, İrlandalıydı. Korsanlıktan emekli olunca ona şimdiki işini vermişlerdi. Şövalye Don Piyer zindana indiğinde "lâğım faresi" diye bağırırdı yüzüne karşı. Hele kızdığında, ölesiye kırbaçlatırdı. Belki de bunun için çok korkuyordu.

"Yapamam Guidi" dedi, "seninle az arkadaşlık etmedik, ama istediğini şimdi yapmam imkânsız. Şövalye haber alırsa öldürür beni. Kemiklerimi kırar. Zaten kızıyor, böyle bir şey yaparsam yaşatmaz.

"Nerden haberi olacak sanki?.."

Kurnaz kurnaz göz kırptı:

"Ne menfaatin var Guidi, niçin bu kadar istiyorsun?"

Şaşırdı birden:

"Ben mi? Şey... Sadece görmek istiyorum. Sunguroğlu denen herifin namını çok duydum da, bakalım arkadaşları nasıl? Osmanlılarla bir hesabım da var. İzin ver O'nel, hadi nazlanma! Ne olsa İrlandalısın. Rodos zindanında ömür tüketmek olacak şey mi?"

İhtiyarın gözleri faltaşı gibi açıldı.

"Yani bu bir davet mi?.."

"Olabilir. Yeniden denize açılmak istiyorsan eh... Olabilir."

"Yani beni gemine alır mısın?"

"Lostromo bile yaparım."
"Söz mü Guidi?.."
"Söz ya, ne sandın? Sen zindancı olamayacak kadar gençsin be O'nel, inan bana! Daha çok iş var sende."
"Kaçtığımı duyarsa şövalye derimi yüzer..."
"Eskiden bu kadar korkak değildin be, zindancılık tabansızlaştırmış seni. Toparlan O'nel, eskisi gibi olabilir her şey. Yeniden dalgalarda sekebilirsin, direkten gözcülük yapabilirsin..."
"Rüya gibi geliyor, rüya gibi..."
Zindancıyı zayıf yerinden vurmuştu. En zayıf yerinden. Adam denize âşıktı. Bunun için yapamayacağı yoktu.

"Rüya değil, gerçek dostum; sana lostromoluk teklif ediyorum. Gemim limanda. İstersen gidip görebilirsin. İster misin?"
Düşünceliydi:
"Buraya kim bakacak? Yok, istemem. Ayrılamam zindandan. Bir süre daha lâğım fareliği yapmak zorundayım. Ne zaman gidiyoruz?"
"Bu sana bağlı O'nel..."
"İyi öyleyse. Yarın akşamüstü gel. O zaman gör istediklerini. Eğlence olacağından nöbetçi möbetçi kalmaz. Ben de kendimi sıkıp içmeyeceğim. Hele gemiye gidelim, hayıfını çıkarırız."

Bir kahkaha attı yosunlu duvarları çınlatarak:
"Değil mi Kaptan?.."

"Elbette... Artık gideyim ben. Yarın akşama görüşürüz."

"Tamam Kaptan Guidi, geç kalayım deme."
"Kalmam, merak etme..."

Zindandan çıkıp hana gitti. Sunguroğlu merakın doruğunda onu bekliyordu.

"Basardın mı Ömer kardeşim?.."

Kaptan bir an anlayamadı. Sonra yeni ismi olduğunu hatırlayınca yürekten gülümsedi.

"Evet candaşım, başardık sayılır. Zindancı dostumuz denize âşık. Lostromo alacağımı duyunca

dörtköşe oldu. Safın tekidir zaten, gemide de işimize yarar."

"Bu durumda senin gemiyi nasıl kurtaracağız?"
"Benim gemiyi gerçi seviyorum, ama Osmanlı mülkünde kalmak istiyorum. Padima da fena sayılmaz. Onunla döneriz. Gemi yerine gemi, başka ne isteyebilirim?"

"Birkaç at gerekecek..."

"Bulurum. Öyle heyecanlıyım ki, hoplayıp zıplamak istiyorum. Hiç bu kadar mutlu olmamıştım. Cennetin ortasında gibiyim yiğidim, cennetin ortasında..."

Şenlik gün boyu sürdü gitti. Anlatıldığı kadar vardı. Herkes körkütük oluncaya kadar içiyordu. Sokaklar sarhoş nâralarıyla çınlıyordu. Şehrin or-

tasına oturulacak yerler yapılmıştı. Şövalye Don Piyer ve adamları rahatlıkla kanlı dövüşü seyredeceklerdi. Sunguroğlu bu cinayetlere şahit olmayacağı için memnundu. Arkadaşlarını kurtarıp bir an evvel gitmek istiyordu Rodos'tan.
Önce üç at satın alıp, kendi atlarıyla birlikte ormanın kuytuluğuna çektiler. Sonra birlikte zindana gittiler. Zindancı O'nel nazlanmadı. Tekrar denize açılma merakı öylesine baskındı ki, Kaptanla birlikte gelen yabancıyı merak bile etmedi. Hemen önlerine düştü ve anahtarları şakırdata şakırdata yürümeye başladı.
Koridorun sonundaki kapının önünde durdu. Çenesiyle "burası" diye gösterdi. Anahtarı kilide soktu, çevirdi. Kalın meşeden yapılma kapı ağır ağır açıldı önlerinde. Zindancı duvardaki çırayı alıp önlerine düştü.
Korkunç bir yerdi. Mağaradan farksızdı. Duvarlarından sular sızıyordu. Zincirler gelişigüzel asılmıştı.
"Onları zincirlemem lâzımdı" diye konuştu O'nel, "Şövalyenin emri böyle. Ama zincirlemedim Guidi. Şövalyenin emrine karşı gelmeye alışmak için zincirlemedim. Bak, ikisinin de zincirleri yok."
Köse ile İbrahim'in gözleri kamaşmıştı. Kırpıştırarak bakıyorlar, bir yandan da gördüklerinin hayal olup olmadığını düşünüyorlardı.

"Çıldırıyor muyum Köse Kardaş?" diye sordu İbrahim fısıltıh, "Şu gördüklerimi sen de görmekte misin?"

"Elbette" diye karşılık verdi Köse, "beklediğimiz an geldi, kalk hadi!.."

Kollarını açmış, Sunguroğlu'na doğru koşmak üzereydi. Sunguroğlu'nun bir el işaretiyle çakıldı. Elbette bir bildiği olacaktı.

"Ömer Kardaş" dedi Sunguroğlu, Kaptana, "arkadaşın zindancıya derdimizi anlatabilir misin?.."

"Denerim. Bak O'nel, bunlar bizim arkadaşlarımızdır. Gerçekten denize açılmak istiyorsan hep birlikte gitmeliyiz."

O'nel yeni yeni uyanıyordu:

"Canın cehenneme!" diye soludu, "Kandırdın beni..."

"Hayır kandırmadım. İstersen denize açılabilirsin. Söylediğim gibi gemim bekliyor. Zaten bizi buraya aldığını Şövalye duyacak, o zaman da hep birlikte zindanı veya idam sehpasını boylayacağız. Sence hangisi daha iyi? Zindanda kalmak mı, denize açılmak mı?.."

"Gidelim..."

Sokaklar karanlık ve kalabalıktı. Zindancıyla çıkanlara nöbetçiler dikkat bile etmiyorlardı. Zaten yıkılacak derecede sarhoştular. Gerçi nöbetçilerin içmesi yasaktı, ama bugünlük yasak filân dinleyen pek yoktu.

Sokaklar ise öylesine kalabalık ve gürültülüydü ki, bir ordu geçse fark edecekleri şüpheliydi. Rahatlıkla ormana ulaştılar ve atlarına binip Padima'yı bıraktıkları sahile indiler.

Her şey bıraktıkları gibiydi. Padima onları bekliyordu. Sandal bile bağladıkları yerde, bağladıkları gibi duruyordu.

Gemiye bindiler. Ancak o zaman Sunguroğlu arkadaşlarını kucakladı. Üçü de ağlıyordu. Kavuşmanın heyecanı Kaptanı bile sarmıştı. Zindancı

O'nel ise anlamaz gözlerle bakıyordu.
Köse ile İbrahim hayli zayıflamışlardı. İbrahim güle güle:
"Bir daha bu adaya adımımı atmam" derken Köse sakalını çekiştirerek:
"Ben geleceğim" diyordu, "Hem de toptan geleceğiz bir gün. Rodos'u almak için..."
Gülüşüyorlardı...
"Hey yiğidim, Heston'u çözdüm. Diğerlerini ne yapayım?.."
"Sonra düşünürüz" diye cevap verdi Sunguroğlu, "hele yola çıkalım da..."
"Neler oluyor?" diye sordu Köse.
Sunguroğlu sırtını okşadı:
"Merakını içine at ihtiyar, yola çıkınca her şeyi anlatırım. Ömer Kardaş, harekete hazır mıyız?.."
"Hazırız evelallah!"
"Yollanalım öyleyse, hadi bize uğurola!.."
"uğurola yiğidim, uğurola!.."
Zindancı O'nel hâlâ bir şey anlayamamış, başını öteye beriye sallayıp duruyordu.

GEMİDE İSYAN

ŞÖVALYE DON PİYER

"ufukta bir yelkenli!.."
İbrahim'in gür sesi ufukları bile çınlattı. Kaptan hızla direğe tırmandı.
"Nerede?" diye sordu İbrahim'e...
İbrahim parmağıyla gösterdi:
"İşte orada Kaptan, hayal meyal seçiliyor."
Biraz beklediler. Gemi sür'atli olacaktı. Geçen kısa sürede daha net görülmeye başlanmıştı.
"Kahretsin!" dedi Kaptan, "Düşman olabilir."
Aşağı indi. Sunguroğlu ile Köse merakla bekliyorlardı.
"Bir yelkenli var arkamızda" diye anlattı, "Şövalye Don Piyer olabilir. Sör Mişel'i erken bıraktık galiba..."

Rodos'tan hareket ettikten sonra Sör Mişel'le diğer yaralıları sandala bindirmiş, biraz yiyecek ve içecek verip denize bırakmışlardı. Vaktinden önce Rodos'a varabilirler miydi? Yoksa yaklaşan gemi alelade bir yük gemisi miydi? Ya da başka bir korsan?..

"Ne yapmalıyız sence?" diye sordu Köse.

"Yedek iki yelkeni de açacağız. Rüzgâr müsait. Belki sıyrılırız."

"Rüzgâr onlar için de müsaittir Kaptan."

"Biliyorum. Fakat başka yapacak bir şey gelmiyor aklıma. Hey O'nel, yardım et de yedek yelkenleri açalım."

O'nel hayatından memnundu. Henüz nereye gittiklerini bilmiyordu, ama umursadığı da yoktu. Eski günlerdeki gibi denizdeydi ya, bu yeter de artardı.

"Bana Lostromo de Kaptan..."

Ömer güldü:

"Peki Lostromo O'nel, yedek yelkenleri açalım."

O'nel birçok gemiciye emreder gibi ellerini ağzına boru yaparak bağırdı:

"Yelken açılacak! Yelken dedim, sallanmayın uyuşuk herifler! Nerde benim şanlı kırbacım!.."

Bir delikanlı çevikliğiyle direğe tırmanırken İbrahim'in sesi direkten aşağı yuvarlandı:

"Hey Kaptan, geminin flamasında çapraz iki kılıçla bir kuru kafa var..."

Kaptan hınçla ufka baktı:

"Şövalye Don Piyer" diye kızdı, "Alçak herif!"

Yedek yelkenlerin açılması da pek bir işe yaramamıştı. Arkalarındaki gemi çok sür'atliydi. Fakat yaklaştıkça küçük bir tekne olduğu görülüyordu. Herhalde fazla uzaklaşmadan Padima'yı yakalamak istemişlerdi. Bunun için küçük, fakat hızlı bir tekne seçmişlerdi.

"Ne yapacağız?" diye sordu Sunguroğlu'na...

Sunguroğlu tereddütsüz cevap verdi:

"O'nel'i saymasak bile dört kişiyiz. Dövüşeceğiz."

"Ya kalabahksalar?"

"Yine dövüşeceğiz! Peki, sen teslim olmamızı mı istersin?"

"Asla! Sadece benim gibi düşünüp düşünmediğini öğrenmek istedim yiğidim, şimdi çok daha rahatım. Gelecekleri varsa görecekleri de vardır."

Köse bıyıkaltı gülümsüyordu. Kaptanı göstererek:

"Ne kadar da heyecanlı" dedi, "bana Müslüman olduğum ilk günleri hatırlatıyor."

"Hadi ordan!" diye şakalaştı Sunguroğlu, "O günlerde kılıç tutmasını bile bilmiyordun. Hileyle iş gören berbat adamın biriydin..."

Köse'nin yüzü ekşidi:
"Hatırlatmasan olmaz sanki" diye söylendi.

İbrahim'in çığlığı aralarına düştü:
"üzerimize geliyooor!.."
Direkten aşağı kaydı.
"Tekne küçük" diye anlattı, "içinde kıpırtılar gördüm. Kalabalık olmalılar. Hey Köse Birader, kılıçları bilemenin vaktidir. Pasımızı döksek iyi olacak."
"Ne demezsin? Onca zaman taş çektikten sonra kılıç sallayacak güç nerede? Püf deseler uçacak gibiyim."
"Eski topraksın sen; eminim, düşmanla yüz yüze gelince aslan kesileceksin."
Hızla hazırlandılar ve beklemeye başladılar.
Gemi yaklaştı, yaklaştı, yaklaştı...
Güvertesinde on kişi saydılar. Onu da tepeden tırnağa zırhlıydı. Fakat aralarında korsan yoktu.
"Bu çok iyi" dedi Kaptan, "kara askeri denizde pek vuruşamaz. Ama zırhlı oluşları yabana atılır nesne değil."
Sunguroğlu kılıcını gösterdi:
"Burma telden Bursa işidir, en yaman zırhları bile bir vuruşta deler, geçer."
O'nel de heyecanlanmış, kılıcını çekmişti. Bas bas bağırıyordu:
"Sen aptalsın Don Piyer, dünyanın en büyük aptalısın, anladın mı?.. Beni kırbaçlamanın, bana hakaret etmenin hesabını soracağım!"

Düşman iyice yaklaştı...
Bir ses geldi:
"Teslim olun!.."
Cevap vermediler. Az sonra aynı ses tekrar duyuldu:
"Şövalye Don Piyer emrediyor, teslim olun! Kimin nesi olduğunuzu biliyorum. Kurtulamazsınız."
Yine cevap vermediler.
"Rampaaa!" diye bağırdı aynı ses.
Düşman gemisi, Padima'ya rampa oldu. Kancalar atıldı ve iki gemi kenetlendi.
Sunguroğlu meşhur narasını attı:
"Haaayt bre, ya Allah!.."
Düşman gemisine fırladı.
Ardından İbrahim, Köse, Ömer ve nihayet O'nel...
Denizin durgun yüzü naralarla köpük köpüğe

verdi. Sen-Jan şövalyeleri şaşkın şaşkın vuruşmaya girdiler. Delilik sayıyorlardı. Kendileri gibi meşhur şövalyelere karşı beş kişi ne yapabilirdi ki?.. Neye güvenip dövüşe girmişlerdi? Bu kadar da akılsızca hareket edilir miydi?..

Böyle düşünmekle ne kadar yanıldıklarını az sonra anladılar. Sunguroğlu'nun burma telden dövülmüş kılıcı her vuruşta bir şövalye deviriyordu. Çelik zırhlar kâğıt gibi yırtılıyor, çelik, sıcacık yüreklerde ateşini söndürüyordu.

Şövalye Don Piyer kaptan yerinde idi. Aklı uçuktu. Gözlerine inanamıyordu. Beş kişi on zırhlıyı teptirmeye başlamıştı. Şu O'nel değil miydi? Tâ kendisi...

"Hey O'nel, bize katıl, seni affedeyim."

Eski zindancı, Şövalyeyi duydu. Tepesi büsbütün attı. Kaptan yerine doğru hamleye kalktı. Bir yandan da bağırıyordu:

"Seni ben gebertmeliyim namussuz!.."

"Kendine gel O'nel, düşmanla işbirliğinden vazgeç-"

"Öyle yaptım köstebekler kralı, benim düşmanım sensin!"

Önüne geleni biçiyordu. Çılgın gibiydi. Her şeyi unutmuş, bütün ufkunu Şövalyenin kanlı sırıtığı doldurmuştu. Onu gebertmeden rahat edemeyecekti. Sırtında saklayan kırbaçların, kalbini dağlayan hakaretlerin acısını şimdi bütün tazeliğiyle hissediyordu.

"Gebereceksin Don Piyer!.." dedi, ama Don Piyer'e ulaşamayacağını da anladı.

İki kişi yolunu kesmişti. Tepelemesi zordu. Dövüşmek değil, duyguları onu yormuştu. Bütün korkusu cesarete dönüşmüştü.

Kılıcını tersinden tutup Don Piyer'i hedefledi ve kaşla göz arasında fırlattı. Hayret!.. Kılıç yerini bulmuş, Şövalye Don Piyer geri geri sendeleyip yuvarlanmıştı. Fakat O'nel kılıçsız kalmıştı. Kendini savunamadı. Kimseden de yardım istemedi. İki kılıcın aynı anda başına inmesiyle yere serildi.

Rodos şövalyelerinden bazıları Don Piyer'in düştüğünü görmüş, merdivenlere atılmışlardı. Bir yandan da bağrışıyorlardı:

"Şövalyemiz vuruldu!.. Şövalyemiz öldü!.."

Zırhların içine bir tereddüt girdi. Sonra da panik çıktı. Hep birlikte merdivenlere koştular. Sunguroğlu da bu fırsatı kaçırmamalıydı.

"Haydaaa bre!" diyerek atıldı.

Arkadaşları onu takip ettiler. Şaşırmış, bozulmuş

şövalyeleri safdışı etmek güç olmadı. Sona kalan dört kişi Don Piyer'in sesine uyandı:

"Gebertin!.."

Don Piyer ölmemiş, sadece göğsüne hızla çarpan darbenin tesiriyle dengesini kaybedip yuvarlanmıştı. Şimdi ayaktaydı. Kılıcını da çekmişti.

"Gebertin!.."

Sunguroğlu ise rahattı. Fazla gayret göstermeden işin büyük kısmını halletmişlerdi. Geriye kala kala Şövalye Don Piyer'le dört adamı kalıyordu. Yani bire bir dövüşeceklerdi. Bu, canına minnetti.

Rodos'tan beri yüreğinde kıvranıp duran soruyu da nihayet cevaplandırabilecek birini bulmuştu.

Kılıcını Don Piyer'e karşı çıkarırken sordu:

"Ben Sunguroğlu'yum Don Piyer, şimdi ne istediğini söyle de gönül huzuru içinde seni gebertеyim."

"Katil!.."

Sunguroğlu alaycılığı ele almıştı yine:

"Adın katil demek, ben ise Don Piyer olduğunu sanmıştım."

Don Piyer çırpınıyordu:

"Seni mahvedeceğim!"

"Hadi ordan palavracı sen de!.. Ne yapacaksan yap da görelim."

"Dayımın intikamını alacağım..."

"Dayın mı, o da kim?.."

İbrahim bir yandan dövüşüyor, bir yandan da konuşmalara kulak veriyordu:

"Şövalye Selikos" diye bağırdı, "Hey Sunguroğlu Beyim, bu herifin dayısı vaktiyle hakladığın Şövalye Selikos kâfiridir."

Sunguroğlu bir an geçmişi hatırladı. Şövalye Selikos denen hilekâr, babasını kalleşçe oklamıştı. Rumeli seferi sırasında Selikos'u kıstırmış, yaman

bir dövüşten sonra da haklamıştı. Kader şimdi de yeğenini çıkarmıştı karşısına...

"Seninle bir alış verişim yok Don Piyer" diye konuştu, "Çekip gidersen canını bağışlayabilirim."

İbrahim itirazı bastı:

"Yumuşayacaksan Şövalyeyi bana teslim et yiğidim, yaptıklarını ödeteyim."

"Sen sus İbrahim Can!.."

"Susamam Sunguroğlu Beyim. Taş ocağında ve zindanda çektiklerimi unutamam. Bu herifi köpek balıklarına atmadan öfkem dinmez."

"Ötme genç horoz" diye alay etti Köse, "Sunguroğlu ne yaptığını iyi bilir. Akıl satmak sana mı kaldı?.."

İbrahim köpürdü bu söze:

"Çeneni işleteceğine kılıcını işletsene be, nah böyle!.."

Kaldırdığı kılıcı yana çekip zırhın en nazik yerine çaldı. Bir feryatla yıkıldı rakibi.

"Hey Kaptan, yardıma geleyim mi?.."

Kaptanın işi zordu. Osmanlılar gibi kılıç kullanamıyor, çok zorlanıyordu. Bununla birlikte yardım teklifini reddetti.

"İstemem, kıyıda dur seyret!"

Sunguroğlu, Şövalye Don Piyer'i kıstırmıştı. Gerilete gerilete bunaltmıştı. Kamaraya dayanmıştı sırtı. Gerileyecek tek adımlık yer bile kalmamıştı.

"İnada devam mı Don Piyer?" diye sordu, "Bir hamlelik canın kaldı."

"Geber lanet!.."

Hızla eğildi ve sıyrılıp öte tarafa geçti.

Fakat bu tarz oyunlar Sunguroğlu'nu ancak güldürürdü.

"Kurtulduğunu zannetme Don Piyer, al bakalım!.."

Don Piyer tekrar gerilemeye başladı. Parmaklıklara kadar geriledi. Yine kıstırılmıştı. Doğrusu, karşısındaki yaman kılıç kullanıyordu. Dayısı Şövalye Selikos'u hakladığına göre, eh, iyi kılıç kullanması da lâzımdı. Ne yapacaktı? Adamlarını birer ikişer kaybetmişti.

Artık Sunguroğlu'nu öldürmek değil, kaçıp canını kurtarmak istiyordu. Bu işte kesin başarısızlığa uğramıştı. Fakat bunu kimse bilmeyecekti. Adamları da öldüğüne göre kimseye bir şey söylemeyeceklerdi. Denize atlarsa belki kurtulurdu...

Zırhını çıkardığı gibi kendini suya bıraktı.

"Yok öyle yağma!" diye bağırdı Sunguroğlu...

Ardından suya atladı.

Yüzerek uzaklaşmaya çalışan Don Piyer'i ayağından yakalayıp kendine çekti. Gırtlağına çöreklendi:

"Şimdi öfkelendim ahbap!.. Sizin kalleşlikten gayri yapacak bir işiniz yok mu? O zavallı esirleri birbirlerine kırdırmak pek mi hoşuna gidiyor? Arkadaşlarımı kaçırıp günlerce işkence etmenin mânâsı ne ha?.. Nasıl şövalyesin böyle? Dayından daha berbat birisin."

Batırdı. Nefesi kesilen Don Piyer çırpınıyor, denizi tekmeleyip kurtulmaya çalışıyordu, ama sanki başında tonlarca ağırlıkta yük vardı. Ne yapsa kurtulamıyordu.

Çırpındı, çırpındı, çırpındı...

Boğulma raddesinde kendinden geçti...

Sunguroğlu çeke çeke bordaya getirdi.

"Heey!" diye seslendi, "Yardım edin bana da şu herifi yukarı çekelim..."

Herkes işini bitirmişti. Köse nefes nefese kalmıştı. Kaptan ise sol omuzundan yaralıydı. Buna rağmen gülüyordu.

İbrahim uzun saplı bir kanca getirdi, uzattı. Kancayı Don Piyer'in kemerine takıp çekti yukarı. Ardından Sunguroğlu'nu da yukarı çektiler. Gemiyi yedeğe aldılar ve yola koyuldular.

Artık bir engel kalmamıştı. Şövalye Don Piyer'le

gemisini de Orhan Bey'e armağan ederlerdi. Kaptan için için gülüyor:

"Gemimi kaybettim, ama iki gemiye birden sahip oldum" diyordu.

Yalnız içleri biraz buruktu. O'nel sayesinde savaşı kazanmışlar, fakat O'nel'i kaybetmişlerdi.

ufukta güneş kırmızı kırmızı gülümseyerek kaybolmak üzereydi.